

ŠIAIP IR TAIP

Rašo V.

Vokiečių parlamentas, sutiko priimti sutartį, kuri leidžia vokiečiams suorganizuoti 12-kos divizijų armiją. Tačiau tos divizijos stos kūnu tik 1959 metais. Tuo tarpu visi krikščionio demokrato premjero Adenauerio priešinkai (socialistai ir komunistai) gieda: Eins, zwei drei vier, Adenauer fort von hier (vienas, du trys, keturi, Adenaueris iš-eiti turi).

Amerikos valstybės sekretorius Dulles dalyvavo konferencijoje Azijos valstybių, kurios nori gintis prieš komunizmą diktatūrą. Jis jas padarino, sakydamas, kad Amerika tvirtai pasiryžusi padėti joms laisvę ginti.

Kanados mokslininkų draugijos pirmininkas, prof. Solandt, kalboje Montreale pareiškė, atominės bombos pastatė žmonijai klausimą, draugiškai sugyventi arba nedraugiškai sau galą pasidaryti.

Lietuvaitė Rokefellerienė su savo 5 metų sūnumi išvyko pasivažinėti po Europą. Ji neseniai gavo iš savo vyro penkis milijonus dolerių perskyrų byloje.

Sakoma, kad Malenkovo prašalinimas ir Kruščevos iškilimas, tikrenybėje, yra komunistų partijos paskutinis pasispardymas prieš naujas valdininkų klases, kurios pridėjo Sovietų imperijoje ir reikalauja tvarkingos, ne revoliucinės valdžios.

Anglijos vyriausybė paskelbė papasakojimus 978 kareivių kurie iškentė visokius žiaurumus raudonų kinų nelaisvje Korėjos karo metu. Pasakojimai rodo raudonus kinus esant biau-riais barbarais.

New Yorke pasirodė anglų kalba knyga "The Tragedy of the Baltic States", kurią parašė J. A. Swetenham ir išleido Frederick A. Prager. Kaina \$3.00. Puslapių 316.

Savo naujoje apysakėlių knygoje Aloyzias Baronas vaizduoja Amerikon atvykusius dypukus "nepritapeliais prie naujo gyvenimo." Mum's rodos, skaitytojai nepritaps prie tokių Barono minčių.

Berlyne vokiečiai leidžia mėnesinį kišeninio dydžio laikraštėlį Tarantel, kurio 250,000 egz. išplatina bolševikų okupuotoje Vokietijoje, ir skaudžiai išjuokia rusus bei jų batlaižius.

Bostone teismas suteikė moterei perskyras, kada ji įrodė, kad jos vyras dingio, kada ji truputį prisnūdo prie pusryčių stalo iš po pirmos nakties.

Dėl žymaus anglo laisvamanio filosofo, Bertrando Russell knygos "Human Society in Ethics and Politics", kitas filosofas sako: "Mūsų gadyneje karščiutis

Nr. 10

WORCESTER, MASS.,

Kovo (March) 11, 1955

Vol. XLVII

Azijos Karas Gal But Arti

Tokyo. — Jungtinių Valstybių kariniai vadai Tolimuose Rytuose perspėjo Washingtoną, kad karas Azijoje gal būti bėgy kelių savaičių. Jei tokis karas kiltų, Jungtinės Valstybės naudotų atomiškus ginklus prieš militariškus taikinius.

Valstybės Sekret. John Foster Dulles griežtai įspėjo Komunistinei Kinijai, kad agresija išsuktų Jungtinių Valstybių ir alijantų atkeršijimą iš pietinių, centralinių ir šiaurinių frontų. Amerikos kariniai ir diplomatiški valdininkai čia ir taipgi reikalavo kaip tik tokio aiškaus perspėjimo Peipingo vyriausybei. Jie sakė perspėjimas reikalingas kad išvengt didelį karą, kurbis ūtų pradėtas su dideliu komunistų puolimu ant nacionalistų valdomų sąly. Jie sakė, kad didžiausias pavojus yra, kad komunistai

putų ant Matsu ar Quemoy manydami, jog Jungtinės Valstybės neįsikiš arba aprubežuos atkeršijimą tik-tai komunistų sausumos ir oro įsistiprinimuose.

Valstybės Sekretorius John Foster Dulles atmetė "taikos nežiūrint kainos" nusi-leidimą ir perspėjo Raudonai Kinijai, jog ji bus pulta iš Pietinės Korėjos, Formosos ir Pietrytinės Azijos, jei ji kur tės toliau užpuolimą. Sekret. Dulles taipgi pa-minėjo, jog prezidentas Eisenhower turi galią nutart apgint Chiang Kai-šeko są-lų tvirtoves, prie Kinijos pakraščio kaip Quemoy ir Matsu. Prezidento užsienio politikos patarėjas pareiškė Komunistų kiniečiams kad jeigu jie atakuotų, prasidė-tų visuotinas karas prieš laisvojo pasaulio alijantus Azijoje. Jis taipgi tvirtino, jog Jungtinės Valstybės tu-

ri naujų ir galingų ginklų, kurie galėtų būti naudojami prieš jų karines jėgas.

Kaipo militariška jėga, Komunistinė Kinijai jau subrendo. Komunistam užėmus Kinijos didesnę dalį, pa-saulis matė militariškos jė-gos strategišką pakilimą Tolimuose Rytuose. Komun-istinė Kinija dabar turi 2,000,000 kareivių armiją—didžiausią pasaulį; 75,000 lakūnų, su 2,000 lėktuvų, pu-sė iš jų sprausminiai, bepilo-tiniai; 50,000 vyrų laivyną. Armija yra organizuota į 210 pėstininkų diviziją, 22 artilerijos, šešių šarvuotųjų divizijų su vienetais ir pa-remti milicijos apsaugos jėgos iš kitų 1,000,000 vyrų. Komunistinės Kinijos divi-zija susideda iš 10,000 vyrų; amerikų divizija, 18,000. Šioji kiniečių komunistų ar-mija yra jauniausia ir di-džiausia pasauly.

JIE PATYS SUSILIKVIDUOS SAVE

K. Ciubryš

Kremliuje besitęsiančios varžybos dėl vieno asmens diktatūros išvertė dar vieną pretendentą į Sovietų Sąjungos diktatorių. Šį kartą iš Stalino klumpių buvo iš-verstas Malenkovas.

Tai jau antras panašus atsitikimas. Pirmąjį konkuren-tą į diktatorių, garsųjį enkavedistą Beriją, sulikvi-davo Malenkovas, o Malenkovą nuvertė Chruščiovas.

Berija buvo likviduotas, o Malenkovas — paliktas gyvas. Galimas dalykas, dėl to, kod jis pats save viešai su-silikvidavo moraliai. Malenkovas prisipažino esąs neiš-manėlis ir nesugebąs valsty-bės reikalų tvarkyti. Dėl to jis, būdamas ministeris pir-mininkas, pridirbęs klaidų ir tuo būdu nusikaltęs. Malenkovas prisipažino ir prie-tų klaidų, kurias ne jis, bet Chruščiovas ankstyvesniais metais padarė, kai jis žiau-riausiomis priemonėmis vyk-dė žemės ūkio sukolchozini-mą, kai kūrė vadinamą "agrogorodus", kai jungė mažesnius kolchozus į dides-nius ir kai apsisiskandalijo, už angažuodamas Sibiro dirvo-nus paversti derlinga žeme. Dabar Chruščiovas persi-

metė į vadinamą sunkiosios pramonės politikos kursą kuris siekia svarbiausią dė-mesį kreipti ginklavimui bet ne gyventojams reikalin-gų prekių gamybai.

Šis įvykis parodė, kad kom-unistinė santvarka, kaip totalitarinė, turi turėti vie-no asmens, bet ne kelių dik-tatūrą. Malenkovo ir dikta-torių nuvertimas rodo Chruščiovo diktatūros tik laikinį sustiprėjimą, bet ne jos laimėjimą.

Maršalų — Bulganinio premjeru, o Žukovo gyny-bos ministeriu paskyrimas Chruščiovo diktatūrai netu-ri įtakos. Nors jie ir kariš-čiai, bet kariuomenė Sovietų Sąjungoje tėra tik komu-nistų partijos įrankis. Kariuomenė įtakos negali tu-rėti, nes bet kokius jos įta-kos pasireiškimus pašalina slaptoji policija, likviduoda-ma nepatikimus karius. Kaip jūs gerai žinote, Sovietų Sąjungoje vidaus tvarką kariuomenės ir gyventojų kontrolė palaiko saugumo policijos kariniai daliniai.

Nei kariuomenė, nei pilie-čiai neturės jokios įtakos Kremliuje einančioms var-žyboms dėl diktatoriaus kė-dės. Varžybos dar ilgai eis ir reikšis, maždaug pagal rusiškos dainos raidą: likviduosiu aš tave, paskiau jis mane pagaliau visi mes likviduosime save.

Toks laikas tikrai ateis, kai visas politbiuras sulikvi-duos save. Tik tuomet bus komunistų įvestai Sovietų Sąjungoje vergijai, žmonių priespaudai ir skurdui ga-las. Tokio įvykio tikrai su-lauksime.

Sprausminių Lenktynės

New York, N. Y. — Oro Jėga sulaužė greitumo rekordą iš Los Angeles į New Yorką perskridami visą kraštą į mažiau kaip 4 va-landas. Trečiadienį, aštuoni sprausminiai pakilo iš Los Angeles International air-porto bet penki turėjo iš lenktynių pasitraukti, nes nesusiėjo su lėktuvais nesanciais kuro, bet nusileido saugiai. Greičiausias iš visų buvo leit. pulk. Robert R. Scott, kurs perskrido į tris valandas, 46 minutes ir 33 sekundas, skridamas apie 649 mylias į valandą. Tuojau po jo skrido majoras Robert C. Ruby kurs per-skrido į 3 valandas, 47 mi-nutas ir 33 sekundas; gi tre-čioj vietoj buvo kap. Charles T. Hudson. Visi trys skrido Republic Thunderstreak sprausminiuose lėktuvuose.

Vengrijos Premieras Pasmerktas

Londonas. — Vengrijos komunistų partija šiandien pasmerkė premiera Imre Nagy už priešingumą parti-jos teisėtai politikai. Panašiai kaip pavarytas sovietų premieras Georgi M. Malenkovas, Nagy stovėjo už civilių reikmenų gamybą ir leido sunkiai pramonei žlug-ti. Matyas Rakosi, Vengri-jos komunistų partijos pir-masis sekretorius sugrįžo į galią po ilgos koma-vos už viršenybę. Nagy pa-ėmė premiero vietą iš Rako-si liepos m., 1953 metais ir paskelbė naują programą pagerinime pragyvenimo są-lygas Vengrijoj. Malenko-vas panašiai paskelbė savo programą ir kada nepasi-sekė turėjo užleisti savo vietą Nikitai S. Kruščevui.

Iš visų įvykių galima nu-matyti, kad Vengrijos pre-mieras skaitomas pavojin-gas komunistų partijai ir todėl netrukus bus likvi-duotas.

klerikalizmu būtų lyg žmo-gus, kurio galva liūto nas-ruose. erzėtų, kam jį blusa kanda."

Tušti išgyrimai pražudė daugiau lietuvių rašytojų, negu bolševikų okupacija.

Vokiečių-Prancūzų Ginčas Dėl Saaro Vis Dar Nebaigtas

Adenauerio demaršas Paryžiuje

BONA. — Vakarų Vokietijos kancleris Adenauer pasiuntė Paryžiaus vyriausy-bei notą, kurioj jis protes-tuoja prieš Prancūzijos už-sienio reikalų ministerijos klaidingus išvedžiojimus apie Saaro sutartį.

Anksčiau, kol Bonos pa-rlamentas nebuvo ratifika-vęs Saaro ir kitų Paryžių sudarytų sutarčių, Prancū-zijos vyriausybė teisingai aiškinusi Saaro atėities nuo-status pagal sudarytą sutar-tį. Bet kai vokiečiai sutartį ratifikavę, prancūzai dabar paskelbė, jog Saaro gyven-tojams nebus leista vartyti agitacijos už prisijungimą prie Vokietijos.

Adenaueris sutartį aiškina kitaip. Pagal jį, Saaro su-tartis neatimanti Saaro gy-ventojams politinių teisių siekti daugumos pritarimo susijungti su Vokietija ir po to, kai kraštas bus "su-europintas", pavestas valdy-ti Vakarų Europos Unijai.

"Bobo" Rockefeller Atvyko Į Paryžių

Paryžius. Ieva Paulekutė "Bobo" Rockefeller atvyko su 5 metų sūnum Winthrop ir aukle, "Queen Mary" lai-vu į Cherbourg. Iš čia ji išva-žiuo į Paryžių.

Izraelis Kaltinamas

GAZA, Egipto okupuotoj Palestinoj, — Jungtinių Tau-tų Izraelio — Egipto Pa-liaubų Komisija kaltino Iz-raelį už žiaurias agresijas iš anksto planuotame puoli-me ant Egipto karinių jėgų pereitą pirmadienio naktį. Trisdešimts-aštuoni egyptie-čiai ir aštuoni Izraeliečiai mirė laike susirėmimų.

Komisija susirinkusi prie Egipto - Izraeliaus sienos priėmė Egipto rezoliuciją, kurioj sakoma, puolimas bu-vo atliktas Izraeliaus karei-vių prieš Egipto armijos jė-gas. Rezoliucijoj minėta, jog puolimas reišė sulaužymą 1949 m. paliaubų sutarties, kuri baigė Palestinos Karą.

Nori Prašalinti Bevan

London. — Darbo partijos Parlamento vadai ruošiasi prašalinti Aneurin Bevan. Penkiolika vyrų "šešėlio ka-binetas", žinomas kaip Parlamento Darbo Komite-tas, vadovaujant buvusio premiero ministerio Cle-ment R. Attlee, partijos va-das, prašys darbo partijos kad Bevaną prašalintų. Jei-gu Darbo Partija suside-danti iš 293 narių, užgirs šioji akcija bus pranešta Tautiniam Egzekutyvui Kom-itetui, tada komitetas pra-šalintų radikalą Bevaną iš partijos. Bevanas turi pen-kis ištikimus draugus ir gal-vesta, bet negali tikėtis daug simpatijos iš kitų dvide-šimts dviejų komiteto narių.

Pašlemėkiškas Lietu- viškųjų Bolševikėlių Nusizėminimas

Mes visi gerai žinome, kad bolševizmas į Lietuvą atėjo iš Rusijos. Visi gerai žino-me, kad bolševizmas į Lietu-vą atnešė visas nelaimės ir bėdas, kokias tik Lietuva dabar kenčia. Dėja, yra mū-siškių, kurie, garbindami bolševizmą, garbina nesei-kėtai ir Rusiją, iš kur bolše-vizmas atėjo. Tas mūsųškių bolševikėlių nusizėminimas ir kinkų drebinimas prieš Rusiją ir Maskvą — net koptus, o dažnai ir juokin-gas.

Antai "Lietuvos Pionie-rius" sausio 15 dienos nume-ryje, straipsnyje "Eglutė Kremliuje", taip rašo: "Vi-sas šimtas Tarybų Lietuvos pionierių pro Borovickiję vartus žengia į Kremlį. Čia, pasaulio širdyje išreikšda-mas meilė ir draugystė Maskvai prie Naujameti-nės eglutės buvo susirinkęs jaunimas iš Kinijos, Vietna-mo, Lenkijos, Korėjos, Če-koslovakijos, Vokietijos ir net Brazilijos."

Pamanykite tiktai: net ir iš Brazilijos: Mat, iš visų laisvųjų pasaulio kraštų — tik vienas Brazilijos. . . O ki-ti suminėtieji kraštai — bol-ševikų užgrobti ir bolševikų valdomi. Iš ten — nori ar nenori, turi važiuoti: nesi-peši su Maskva.

Mes nesakom, kad never-tėtų pamatyti Maskvos ir Kremliaus. Kodėl ne! Bet bolševikai neveltui rodo Maskvą ir Kremlį: jie no-ri pasigirti ir įsieteikti jauni-mui, tą jaunimą saulaimė-ti. Pagalvokime!

Štai ir dar kas. Kremlius tame straipsnyje pavadin-tas pasaulio širdim. Bet pa-saulis visai tos "širdies" ne-pripažįsta, o tik būrelis Maskvai pataikaujančių bolševikų. Čia, į tą Krem-lių, jaunimas atėjęs išreikš-ti meilę ir draugystę Mask-vai. Pamanykite tiktai! Už ką gi ta meilė ir draugystė? Už skurdą ir vargą, atneš-tą iš Maskvos? Už skriaud-as ir žudynes?

Jei Kremlį iš tikro gali-ma būtų pavadinti širdim, tai nebent tik galvažudžių širdim. Bet pavadinkime jį bolševikų širdim arba, kaip pasakose, bolševikų vadų lindynė iš kurios eina pa-tys žiauriausi įsakymai į visų bolševikų pavergtuosius kraštus.

VLIKO ir šefo ginčų ne-būtų, jei Prezidentas Sme-tona būtų susipratęs Lietu-vos diplomatijos šefu pas-kirti ne Lozoraitį, bet Ame-rikos lietuvi, B. K. Balutį.

Lietuvis kuri neskaito savo spaudos

Meškerioja Išdžiūvusioje jūroj. Jis laimės nesugaus.

Būk Lietuvos laisvės Kareivis! Skaityk pats Ir kitus ragink skaityti—

AMERIKOS LIETUVI 14 Vernon St. Worcester, Mass. (metams \$4.00)

LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

HARTFORDO LIETUVIAI

LB Nariai Nesugebėjo Išrinkti Valdybos; Pilkauskai Grįžo Iš Floridos; Kitos žinios.

MAŽA lietuvių kolonija, mažai žinių iš jos lietuviškos bendruomenės tautinio, kultūrinio ir kitokios veiklos bei lietuvių gyvenimo. Visgi šis tas įvyksta, nors nevisiškai tegalima džiaugtis ir gerėtis. Štai JAV LB apylinkės šaukiamas susirinkimas Vasar. 27 d. lietuvių klubo salėje įvyko, apie 35 nariai dalyvavo (o yra daugiau narių), bet nesugebėjo išrinkti 1955 metams valdybos, paliko senoji valdyba, kuri mažai teturi noro savo pareigas eiti ir LB idėjas ir organizacinį darbą plėtoti. Gaila, bet tai faktas.

O atsimename LB įkurdinimo šventę, LB įsteigimo milžiniškąjį susirinkimą — tikriau sakant "krikštynas" Lietuvių Bendruomenės! Tada buvo apie 400 vietos lietuvių susirinkusių ir ekstaziškai pareiškusiujų savo noru būti LB nariais, priėmusiujų LB rezoliucijas ir PLB Cartą. Tame gražiai įscenazuotame susirinkime kalbėjo JAV LB LOKO Pirm., prel. Jonas Balkūnas ir kiti LB vadai ir reišė viltį, kad Hartfordo lietuvių besitelkdamie prie JAV LB patarnaus Dievui ir Tėvynei, kad tokia lietuvių didelė masė — apie 400 žmonių įsijungę į LB bus gražiu pavyzdžiu kitų kolonijų lietuviams Amerikoje.

Dėja, pora metų praslinko ir LB vardas mūsų mieste tarsi tapo pamirštas. Į šaukiamąjį metinį susirinkimą atsilankė tik apie 35 nariai, o kur gi kiti?!... Ypač tie mūsų "patriotai" dypukai, kurie kalbėjo ir sapnavo apie lietuviškąją bendruomenę? Kurie buvo didžiausi LB idėjos propagatoriai Amerikos lietuvių išėivioj!... Kur jie dabar? Niekas į šį klausimą negali atsakyti ir patys LB apylinkės vadai, kurie sudaro LB apylinkės valdybą išskyrus St. Morkų ir W. M. Chase, visi vadinamieji "Dievo paukšteliai"! Tie visi bendruomeniškieji "entuziastai". Tikra misterija staigaus apatiškojo nusiteikimo mūsų dypukų linkui LB idealų ir tikslų. Ir kas keisčiausia, kad jie susirinkę nevaliojo išrinkti naujos valdybos 1955 metams. Senieji ateiviai lietuviai stebiasi, negali suprasti kokios anti-lietuviškos slogos liga serga mūsų naujieji ateiviai. Ir šitokios kalbos vietos lietuvių marina Lietuvių Bendruomenę Hartforde. Gaila, bet laikas naujiesiems ir seniesiems lietuviams rimtai pažvelgti ir rūpintis pagydyti marumo sloga sergančius.

Grįžo iš saulėto, pusiau-tropiško krašto — Floridos p.p. Juozas ir Marcelė Pilkauskai po mėnesio laiko atostogų kupini gerų įspūdžių ir naujos energijos. Iš

pasikalbėjimo su p. J. Pilkausku teko patirti, kad Floridoje žiemos sezonu dešimtys tūkstančių lietuvių atostogauja, juos susitinkama visuose Floridos kurortuose, miestuose ir kavinėse bei pajurio maudynėse.

Gerb. p.p. Pilkauskai aplankė hartfordiečius nuolatūs Floridoje gyvenančius pažįstamus ir susipažino su daugeliu kitų kolonijų lietuviams atostogaujančiais Floridoje. Kartu su jais atostogavo ir p.p. Meškūnai.

O kaip keičiasi automobilu pavyko į abbi puses? — klausiau p. J. Pilkauską.

Labai gerai — sakė jis — tiksliai skubant važiuoti tenka pavargti — pridūrė p. Pilkauskas. Kelionė traukiniu į Floridą, kad nors žymiai brangiau kainuoja, bet lengvesnė ir patogesnė.

Iš klubiečių veiklos ir gyvenimo šis tas. Sekmadienyje, 13 d. kovo klubiečiai ir klubietės turės metinį narių balių — bankietą ir šokių, šauniai baliavos — aiškino klubo pirm., gerb. adv. pulk. Leo Mazotas, panašiai pasisakė nepašalpinio klubo narių pirmininkė gerb. ponė Agnes Stanwyck, kuri rūpestingai rengiasi su savo draugėmis — valdybos nariėmis prie bankieto.

Sekmadienyje, 27 d. kovo pašalpinio klubo nariai turės savo metinį bankietą progą minėjimo klubo namo įsigijimo sukakčio. Tai bus du klubiečių svarbūs šeimyniški parengimai, kuriuose nariai ir jų žmonos bei svečiai baliavos.

Naujas mūsų klubo pirmininkas, ypatyje adv. Leono Mazoto, sekmingai veikia ir atrodo, kad jo vadovybė klubui žada naudą ir garbę. Jis klubą dažnai aplanko ir seka klube lietuvių nuotakas, biznio reikalus su atsidavimu tarsi geras gospodarijus.

TMD kultūrininkų būrelis turėjo porą pramogų, rengiasi prie trečiosios pramogos. Klubo nepašalpinio skyriaus meno kultūros sekcijos komisijos narys, gerb. p. A. Rėkus ir jo bendrieji, p. J. Petkaitis ir p. J. Jaras, ruošiasi prie suorganizavimo dramos meno ratelio, taipgi, ruošiasi prie suvaidinimo gražios komedijos: "Nesigriešink" po Velykų klubo salėje. VMK

Cambridge, Mass.

Bostono - Brocktono studentų santariečių rengiamajame Lietuviškame Seminare jaunimui kovo 13 d., 3:30 val. apie "Lietuvio a smenybės broušus" kalbės Vyd. Kavolis, šiuo metu studijuojas ir ruošias daktarą Harvardo universitete. Bus nagrinėjamos kai kurios tautinio charakterio problemos, pasinaudojant naujomis socialoginėmis ir psichologinėmis išvalgomis. Paskaitos vyksta Taut. Namuose, 484 E. 4th St., So. Boston. Visas jaunimas kviečiamas dalyvauti.

JAV LB APYLINKIŲ DĖMĖSIUI

Prašymas Atsiskaitymo Kogreičiausia Už 1954 Metus

JAV Lietuvių Bendruomenės Apylinkės ir Seniunijos, pagal JAV LB Statutą, įpareigojamos atsiskaityti už surinktus narių mokesčius tautinio solidarumo įnašų kas pusmetį. Kurios JAV LB apylinkės ir seniunijos dar nėra atsiskaitę — prisiuntę JAV LB LOKO Išdui priklausomų pinigų iš taut. solid. įnašų narių mokesčių už 1954 metus, maloniai prašome kogreičiausia (prie JAV LB Tarybos rinkimus) atsiskaityti.

Maloniai prašome atsiskaitymą dokumentus ir pinigus siūsti JAV LB LOKO Išdininkui:

W. M. Chase, 275 Farmington Ave., Hartford, Conn.

Bėsimė dėkingi už kogreičiausį atsiskaitymą.

W. M. CHASE, JAV LB LOKO Išdin.

New Haven, Conn.

Parapijos Metinė Vakariene

Šv. Kazimiero metinė parapijos vakariene įvyko prieš užgavėnias vasario 20 d., parapijos svetainėje, kur prisirinko pilnutėlė svetainė geros valios lietuvių ir parapijiečių. Visus atsilankiusius sutiko graži nuotaika ir malonus vaizdas, stalai papuošti gelėmis ir žvakėmis, ir apdėti įvairiais valgiais bei skanumynais. 6-tą valandą atsilankė mūsų gerb. klebonas kun. A. E. Gradecakas, ir vikaras kun. A. Zanačiūnas su garbės svečiais jų tarpe Fire Comsr. Edmundas Markevičius su žmona — kuris išrinktas antrai tarnybai.

Vakarienę pradėjo malda gerb. klebonas kun. A. E. Gradecakas ir kvietė visus jaustis kaip namie ir vakarieniauti. Čia pasirodė malonios Moterų Gildos narės kurios maloniai patarnavo prie stalų, ir šv. Kazimiero vyrų klubas bei šv. Kazimiero vyčiai neatsilikę gražioj darbuotėj su patarnavimu visu malonumu. Maistas sotas, skanus ir įvairus kiekvieno apetitą sotino.

Vakarienės gražia nuotaka apvairnikavo mūsų parapijos šv. Kazimiero choras po vadovybę gerb. varg. A. Rosselli sudainuojant smagias liaudies daineles, kurios palinksmo kiekvieną klausantį. Čia reikia priminti, kad mūsų choristės ir choristai šauniai darbavosi vakarienės metu taipgi.

Vakarienei užsibaigus visi smagiai šoko ir linksminosi su savo kaimynais giminėmis ir draugais bei draugėmis prie bufeto, kuris buvo gabių šeiminių gerai sutvarkytas. Vienu žodžiu ši vakarienė praėjo labai gražioj nuotaikoj, dėl kurios mūsų klebonas ir vikaras padėjo neapsakomai daug darbo ir truso kol ji tapo surengta, taipgi visų virš paminėtų draugijų narės bei nariai daug dirbo, idant tik viskas būtų tvarkoj. Kiek teko girdėti vis buvo pilnai užganėdinti.

Klebonas pranešė, kad vakariene davė pelno \$943.00, už ką visiems atsilankiusiems ir su aukomis prisidėjusiems pareiškia šindinga padėką. M.

Chicago, Ill.

Pagerbtas Užmirštųjų Tėvas

Chicago visuomenė, š. m. vasario 27 d. šiltai paminėjo kun. Benedikto Suginto 60 metų amž. ir 35 metų kunigystės sukaktį. Į Lietuvių auditoriją supiaukė per 400 lietuvių, be pažiūrų, tikiybinių skirtumų ir nusistatymų.

Jam buvo pasakyta daug kalbų ir išreikšta didelė padėka už nepaistamą lietuvių darbuotę, kuri tęsiasi, nuo jo jaunų dienų Lietuvoje, vėliau lietuvių kolonijose Brazilijoje, dar vėliau trėmytėje, Vokietijoje, ir dabar Chicagoje.

Chicagoje, jis, veik išimtinai, dirba didelį šalpos darbą, organizuodamas šalpos ratelius, išlaikymui mokiųjų, kaip tai: Vasario 16 gimnazijos ir Vargo Mokyklos, Vokietijoje, ir rūpinasi Salėziečiais moksleiviais, Italijoje.

Netoli nuo jo širdies ir rūpesčio ir kiti lietuviai patekę į netikėtą vargą ar nelaimę. Delto jis daugelio vadinamas visų užmirštųjų ir nuskriaustųjų globėju.

Iki šiol kun. B. Sugintas suorganizavo, Chicagoje ir apylinkėse, 30 šalpos ratelių, su 600 narių, kurie per 3 metus suaukavo, mėnesiniu mokesčiu apie 10,000 dolerių paminėtų moksleivių šelpimui. Pats, kun. B. Sugintas, pėsčias eidamas butas nuo buto, surenka tuos mokesčius ir persiunčia šelpėjams.

Prieš kelis metus, kun. B. Sugintas, tik atvykęs kaip dypukas, į Chicago, čia tuojau griebėsi gelbėti likusius plūsdamas tautiečius Vokietijoje. Pėsčias skersai išilgai Chicago organizavo jiems atvykti sutartis ir garantijas, kurių jis sudarė net 450. Tai rekordas darbo ir pasišventimo savo tautiečium — broliu ir sesei.

Bendrai kun. B. Sugintas, yra didelis tolerantas, kilnus lietuvis, tiesus ir mylįs tiesą. Kilimo yra žemaitis iš Vitogalos km., Skaudvilės vals. Aukštuosius mokslus baigė Kauno Vytauto universitete. Chicagoje gyvena be parapijos, pas savo giminaičius, senus Amerikos lietuvius. Kor.

Los Angeles, Calif.

Lietuvos Respublikos Diena paskelbta pirmą kartą SanDiego mieste, Californijoje. Pirmuosius leides šiame reikale pralaužė Vytautas Beliajus. San Diego miesto burmistras John Butler priėmė delegaciją, kurią sudarė — dr. A. Yuskis, P. Zounes, ponė W. Grybas - Childs ir V. Beliajus. San Diego lietuvių Vasario 16-tąją paminėjo vasario 12 d. Iki šiol teveikia tik vienas Lietuvių Klubas. Reikia tikėtis, kad jis persiorganizuos į Amerikos Lietuvių Bendruom. apylinkę. Apygardos valdyba turėtų parodyti šiame reikale iniciatyvos.

Wm. Archis, Long Beach, Calif., organizuoja ALB skyrių. Jis tikrai pagirtinas už tai. Susirinkimas įvyko vasario 27 d. Iš Los Angeles vyksta keletas iš ALB vietos apylinkės veikėjų pagalbėti suorganizuoti Long Beach skyrių.

Naujų Mincių Vasario 16-sios progą kelia "Lietuvių Dienų" žurnalo vasario mėn. numerio įžanginyje Juozas Brazaitis. Tame pačiame numeryje duodamas pasikalbėjimas su Lietuvos ministru Washingtono Povilu Žadeikiu. Dar rašo: Lietuvos ministeris Londone Bronius Balutis prof. M. Biržiška, dr. Julius Bielskis, dr. A. Trimakas, dr. A. Musteikis ir kiti. Telpa virš 60 nuotraukų iš viso pasaulio lietuvių gyvenimo ir veiklos. Prenumeratos kaina 5 dol. Adresas: Lithuanian Days

magazine, 9204 South Broadway, Los Angeles 3, Calif.

Juozas Vitėnas, "Lietuvių Dienų" .vyr. redaktorius, trentyje leides ir redagavęs teisių mokslus, išstatytas kandidatu į Amerikos Lietuvių Bendruom. Vyr. Tarybą. Būtų labai tikslu bent vieną asmenį turėti Vyr. Taryboje iš Kalifornijos steito.

A. H. Batchelder, gyvenąs Berkeley, Calif., chemikas, vadovaująs Kalifornijos Tyrimo Korporacijai (Calif. Research Corp. Richmond Calif.), mokosi lietuvių kalbos. Jau prieš kiek laiko per dr. D. L. Hagemann Lietuvos konsulo dr. J. Bielskio žentą pasirūpino lietuvių kalbos vadovėlių.

Norris Poulsen, Los Angeles miesto burmistras, paskelbė Lietuvos Respublikos Dieną visame Los Angeles mieste Vasario 16-sios progą, išleisdamas specialią proklamaciją. T. T.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto Signatarui Prof. Mykolui Biržiškai Sušelpiti Komitetas dėkoja visiems aukų rinkėjams ir aukotojams už gausų bei nuosirdų rėmimą rinkliavos triūsu bei aukomis, skirtomis palengvinti gyvenimui ir sudaryti geresnioms darbo sąlygoms tam mūsų garbingajam tautiečiui.

Komitetas ypač dėkoja Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmininkui Ben. Babrauskui už visokeriopą paramą aukų vaju padaryti sekmingesniu ir už sutikimą būti Komiteto garbės nariu; Komitetas

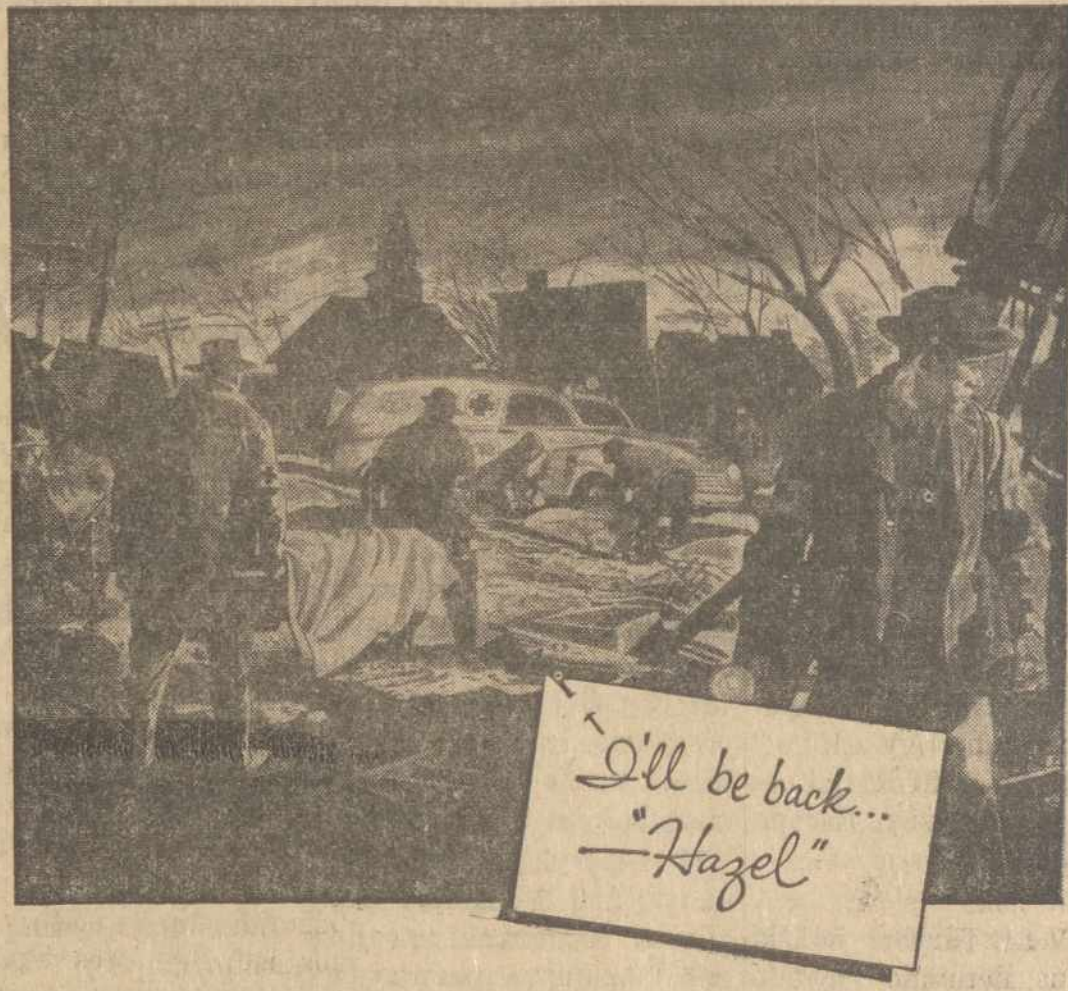
"Lietuvių Dienų" leidėjui Antanui Skyriui ir jo bendradarbiams už teiktą didžiulę pagalbą išsiuntinėti atsišaukimus bei viso spaudos darbo greitą ir gražų atlikimą; visiems tiems, kurie organizavo specialias grupes aukoms rinkti. Čia paminėtini ir universitetų bei kolegijų studentai, labai veikliai ėmusi darbo vaju paremti ir net savo pinigine auka prisidėti.

Viso surinkta aukų \$4,717.63, turėta išlaidų \$189.67. Vasario 16 minėjimo iškilnių metu, kurios 1955 m. vasario 13 d. Los Angeles Lietuvių šv. Kazimiero parapijos salėje, Komitetas įteikė prof. Mykolui Biržiškai \$4,527.96.

Revizijos Komisija patikrino Komiteto darbą. Jos nariai — teis. J. Puikūnas, K. Galiūnas ir F. Nasaitis — rado, kad viskas atlikta tvarkingai ir gerai.

Dabar Komitetas skelbia, kad savo darbą yra baigęs, ir kad Komiteto pasiūsti asmenims bei organizacijoms aukų lapai, kurie iki šiol nebuvo gražinti, yra nustoję betkokios galios. Aukotojams yra pasiūsti padėkos laišukai. Sie yra kartu ir aukos gavimo pakvitavimas, nes nevisi laikraščiai galėjo paskelbti aukojusiųjų pavardes, dėl didelio jų skaičiaus, nors Komitetas ir norėjo savo pažadą tesėti.

Pagaliau Komitetas labai dėkoja visiems lietuviškiems laikraščiams, jų redaktoriams bei leidėjams, už Komitetui visų vajuos metu nuosirdų ir gražų talkininkavimą. Komitetas

JOIN! Your Red Cross Must Be Ready!

3 times in 1954 deadly hurricanes from out of the tropics struck inland in the eastern part of the United States. "Carol" was the name of the first. Then came "Edna" and "Hazel." "Hazel" went so far inland that many towns experienced a hurricane for the first time in the memory of man!

In time of trouble, only people can help people. And that is what your Red Cross is—people helping people. You are not alone when you need help or when you give help. That is the Red Cross way when blood or first aid saves a life; when disaster victims need relief; when a serviceman or his family need a helping hand. So wear your Red Cross button proudly. Join—and join generously so that no one will be alone in time of trouble.

Answer the Call

Join Your Red Cross!

NORTON COMPANY

"AMERIKOS LIETUVIS"
The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Josephine Leonaitis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription in U. S.	\$4.00	In Foreign Countries	\$4.50
Two Years Subscription	\$7.00	Two Years Subscription	\$7.50
One Half Year	\$2.00	One Half Year	\$2.50

Advertising rates — 10 cents
Single Copies — on application

Amerikos Lietuvius savitainis laikraštis leidžiamas Josephine Leonaitis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinis Prenumerata S. V.	\$4.00	Užsieniuose — Kanadoje	\$4.50
Dviem Metam	\$7.00	Dviem Metam	\$7.50
Pusį Metų	\$2.00	Pusį Metų	\$2.50

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo uždarymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter — September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Bendruomenė Išvengė Partinių Pinklių; Dulles Ir Nixon Misijos

DŽIUGU ir malonu bus visiems patirti kad Amerikos Lietuvių Bendruomenė nepakliuvo į partinių politikos žabangus. O jau buvo manyta, kad LOKe esantieji partiniai žmonės savo tikslo pasieks. Dėja, kaip mūsų pačioje išeivijos visuomenėje, taip ir partinėse grupėse randasi dauguma tokių lietuvių, kurie atsikako šokti pagal partinių vadų politinę muziką. Šie lietuviai ignoruodami partinės politikos siekimus, partinių vadų užsimojimus, mūsų tautos laisvės ir išeivijos lietuvių tautiniame ir kultūriniame gyvenime vaduojasi savarankiškai — savo blaivių protu vedančių mūsų išeiviją į bendrumą ir tautinę vienybę. Jie atmeta partinių vadų siekimus skaldyti į grupes mūsų visuomenę partinės politikos ir asmeniškių partinių vadų savinaudiškąją tendenciją bei tikslą išnaudoti visuomenę partinių vadų interesams, nors tie jų interesai ir jungiami su Lietuvos vadavimo reikalais.

Del šių svarbiųjų principų ir šios mūsų visuomenėje aiškios ir nesvyruojančios nusistatymo tendencijos partiniai vadukai esantieji JAV Liet. Bendruomenės Organizaciniame Komitete nepasiekė savo tikslo — nepravėdė tarimu proporcinės sistemos JAV LB Tarybos rinkimams, o buvo jie parodė daug ryžto šiame svarbiame reikale JAV LB LOKe. Visgi, jie negavo daugumos balsų ir JAV LB Tarybos rinkimai bus vykdomi nepartinės politikos norais. Kad ir dauguma bus į Tarybą išrinkti partiniai žmonės, tačiau nepartinė tvarka ir iš Tarybos nebus sudaryta partinių "koalicija" tokia kaip mes turime ALTe ir VLIKe, kur tie mūsų partiniai "politikieriai" nepasidalina vadovybėmis ir nesutaria, kai katės maiše "piaunasi" ir juokina lietuviškąjį svieta, kitus lietuvius labiau lietuviškai ir patriotingai nusiteikusius pikti. Yra vilčių, kad JAV LB tokios padėties nebus kuomet partiniam tapo užkirstas kelias į vykdytą demoralizacijos bendruomenėje. Ir taip reikia. Amer. Liet. Bendruomenė visuomeniška ir nepartinė, jos tikslai lietuviški ir kultūriniai, partinei politikai nėra vietos mūsų bendruomenėje. Taip protaudami partiniai ir nepartiniai LOKe esantieji žmonės nedasileido vlikiečių ir atliečių partinės politikos įvedimo mūsų bendruomenėje. 26 d. vasario (1955 m.) posėdyje Brooklyne nubalsavo rinkti JAV LB Tarybą neproporcine sistema ne taip kaip vlikiečiai ir atliečiai norėjo, bet rinkimu individų viename sąrašė pastatytų kandidatų į LB Tarybą. Nors šie kandidatai daugumoje bus partinių grupių žmonės, tačiau neuždaromos durys ir nepartinė lietuvių statomiems kandidatams ir tokiu būdu — rinkimo procesu JAV LB — nė nepainiojama į partinius žabangus ir partinę koaliciją arba partinės politikos antipatijas ir demoralizaciją. Štai kame glūdi JAV LB laimėjimas. Šia proga tenka pasveikinti visus LOKe esamus partinius žmones kurie išlaikė nepartinės sistemos rinkimų labai svarbų principą ir LB kilnią idėją ir jos tikslą apgynė.

Dabar lieka visiems JAV lietuviams aktyviai dalyvauti JAV LB Tarybos rinkimuose. Visi susilaukė 18 metų amžiaus, lietuviai ir lietuvaitės, maloniai prašomi aktyviai dalyvauti rinkimuose ir prisidėti prie realizavimo mūsų išeivijos žmonių svarbiausiojo tikslo — išlaikymo lietuvištos ir lietuviškojo kultūrinio gyvenimo šiame laisvės krašte. JAV LB teikia galimybes susiburti visiems lietuviams, partiniams ir nepartinėms, lietuviškoje bendruomenėje ir stiprinti ir išlaikyti lietuviškąjį kultūrinį gyvenimą, bendromis jėgomis siekti išlaisvinimo Lietuvos.

Dulles Ir Nixon Misijų Daviniai

Gerb. p. John F. Dulles, Valstybės Sekr. suvaidino svarbią rolę beorganizuodamas Eurazijos žemyne bendrojo apsigynimo prieš komunistinę agresiją fronto, nugalėjo nepalankias sąlygas, galima sakyti, kad jis sugebėjo užkirsti visas prakiurusias skyles bendrojo fronto statomoje sienoje ir pastojio kelią komunistinėms "peklėm" graužti sienas apsigynimo per prakiurusius plyšius.

DU KELIAI

"Prieš pasaulį, tartum, tik du keliai," sako anglas istorikas Bryant New Yorko Times žurnale. Vienas — tai dviejų milžinų valstybių ir talkininkų būrio sugyvenimas, nors gyvenimo idealais ir santvarkomis griežtai skiriasi. Kitas kelias — karas. Žmonija jau išgyveno du baisių karų per paskutinį 40 metų. Tie karai nieko rimto neišsprendė, tik davė skaudų kirtį visai civilizacijai. Tiesa, per tą laiką žmonija padarė stebėtinus pažangos technikos dalykuose, bet likimu stovi arčiau prapulties, negu pirm 1914 metų, nes turi koją įkėlusį link barbarizmo ir vergijos. Ir tai — nežiūrint fakto, kad abu karu laimėjo tautos kovojušios už laisvę, ir nugalėjusios priepaudos.

Gali būti, karas bus reikalingas laisvę patikrinti. Tačiau, moderninis karas tiek sunaikina ir taip žmogaus sielą ir visuomenės santvarką sukrečia, kad civilizacija po kito karo gali visai pranykti o iš ginamos laisvės nelikti nei agunos grūdėlio. Todėl sakyti bei tikėti, kad kitas karas neišvengiamas dalykas — istorikas Bryant sako — yra desperacijos žymė.

Bet kas daryti? Kas daryti ypač Amerikai, kuri vadas prieš karingąjį komunizmą. Prieš jos vadus stovi uždavinys, kokio jokia kita tauta istorijoje neturėjo. Pasaulio ramybę drumščia begalo žiauri, daug siekiant ir jokių doros ar susilaikymo principų neturinti diktatūra. Pralaimėjimas reikštų vergiją ir demokratinės santvarkos išgriovimą. Amerika turi laimėti, kitaip bus galas, ir laisvei, ir civilizacijai. Amerikos vadamams būtinas tvirtumas, taktas kantrybė, susilaikymas ne tik vieną valandą, ar dvi, bet per metus, o gal ir net per metų eiles. Tas reikiama, kad ir Amerikos visuomenė, kurios balso vadai klausio, — spauda, viešos mintys bei nuotaikos, piliečiai balsuotojai — privalo rodyti tokio kantraus supratimo, kokio jokia kita demokratija nėra dar rodžiusi.

Kaip ir visos diktatūros, komunizmas nešiojasi savyje supuvimo bakterijas. Vienas diktatorius gali pasirodyti gabus sumanus ir darbingas, bet ne antras ir trečias paeiliui. Mes, lietuviai, puikiai žinome mūsų didžiųjų kunigaikščių šeimos istoriją. Mes buvome laimingi turėti paeiliui tvirtus šeiminius: Gedinimą, Algirdą, Kęstutį, Vytautą.

Ir jo misija Azijoje šiomis dienomis atlikta, kaip daviniai rodo, taipgi jo pranešimas Prez. Eisenhoweriui ir piliečiams, atrodo buvo sėkminga.

Kitas Prez. Eisenhowerio "misionierius" ypatoje Vice-Prez. Nixon, lygiai kaip p. Dulles, atliko savo misiją Lotynų Amerikos kraštuose sėkmingai ir grįžęs namo pasisakė, kad Lotynų Amerika, nors kompartijos propaganda demoralizuojama, visgi, išliks patvari ir ištikima JAV demokratijai, kad santykiai Lotynų Amerikos kraštų su JAV ne tikai nebus pažeisti, bet stiprės ateityje. Žodžiu, abu mūsų krašto valstybininkai grįžo namo su geriais daviniais savo misijų. Yra vilčių kad JAV vykdoma užsienių politika neturės deficitų.

Stalinas mokė Rooseveltą.

Jaltos konferencijos sukaktį paminėdamas, New Yorko "Times" rašė:

"Stalinas nenorėjo tikėti Churchillio ir Rooseveltų pastaboms, ką jų sprendimai bus visuomenės pasveiriami. Jis Rooseveltui aiškino, kad galima visuomenę savaip paveikti. Jis sakė, kad pavyzdžiui, geriausia priemonė priversti Amerikos visuomenę sutikti su Pabaltijo kraštų atidavimu jam yra — pavaryti stiprią propagandą. Amerikonai turi išmokti savo vadų klausyti — Stalinas sakė."

Raudona Kinija.

Washingtono korespondentas Bostono "The Christian Science Monitor", J. C. Harsch rašo:

"Prieš Amerikos vadus Washingtono stoja senas istorijoje, bet jiems naujas bei kartus dalykas. Jis pasikartoja, kad tik perver-smu iškyla nedrauginga valdžia. Anglai savo laiku buvo išviję Stuartų karalius, kuriuos to meto Prancūzija maloniai priėmė ir ilgai rėmė jų sugrįžimą. Prancūzijos revoliucijos metu tauta išviję Burbonus karalius ir aristokratus, kuriuos anglai mieliai priėmė ir rėmė jų sugrįžimą. Tas pats pasikartojo rusų revoliucijos pradžioje, kada Anglija, Prancūzija ir Amerika rėmė baltus rusus ir siekė juos sugrąžinti valdžion. Ta pati istorija dabar su Čiang-kai-šeku. Raudonukai nenu-

rims, iki jo nesunaikins. Bet mums nemalonu atsakyti draugingo Čiang ir pripažinti nedraugingas Mao. Tačiau, Washingtonui, anksčiau ar vėliau, teks praryti kartų karnį. Reikės, arba atvirai, visomis pajėgomis padėti Čiangui grįžti į tėvų kraštą, arba jo visai atsakyti, priimant raudonus kinus į United Nations. Kol kas Washingtonas sėdi ir laukia."

Amerikos politikos tikslai.

Buvęs Amerikos valstybės departamento augštas pareigūnas, Louis J. Halle, parašė knygą Civilization and Foreign Policy kurioje maždaug sako:

"Mums privalu pirmiausia išsiaiškinti, kokie žmonės mes esame, ko norime atsiekti gyvenime. Tada pasižiūrėkime į dabartinį pasaulį ir pasverkime savo pajėgumą atlikti, ko norime atlikti. Kitais žodžiais tariant, mes savo gyvenimo praktikai turime pasidirdinti teoriją su idėjomis.

"Amerika ne tik stipri ir galinga valstybė, bet stipri ir galinga gyvenimo idėja. Kaip valstybė ji iškiam istorijoje gyveno gana saugi, nekėsdama baimių, kurias nuolatos kitos valstybės kentė Europoje. stovi akis į akį su pavojais. Reikia ankštai santykiuoti su kitomis tautomis, reikiama, turime išsiauklėti pakantos ir nereikalauti iš kitų sutikimo su mūsų idėjomis, pirm užmezgant komercinius ar diplomatinius ryšius. Bet užvis svarbiausia nustatyti, kas mums pageidaujami dalykai, o kas gyvybės reikalas. Už gyvybės reikalą turime būti pasiryžę aukoti viską — turtus, gyvybę, erą gyvenimą. Už pageidaujamus dalykus galime elgtis atsargiau. Tada nešaudysime iš patrankių į žvirblius."

Aklas nemato.

Kanados "Tėviškos Žiburiai" rašo: "Kitataučiams informuoti Lietuvos reikalais jau keli metai dalykas, švelniai tariant, šlubuoja, o atvirai kalbant, jo visai nėra."

Gaila pono redaktoriaus akumo. Vienas to laikraščio bendradarbių, Almaus, tik savaitę prieš tai nurodė Amerikos Lietuvių Tarybos puikų informacinį darbą, dėl kurio, sako, net Amerikos ambasadorius Bohlen Maskvoje puikiai žinąs Lietuvos reikalus. Galima drąsiai sakyti, kad pasaulis tiek gerai žino Lietuvos bylą, kiek Lenkijos ar Čekoslovakijos. Reikalas ne informacijos visomis pusėmis pilstyti, bet kantriai laukti — arba kito karo kuris gali, ir mus pačius, ir visą Lietuvą amžiams palaidoti, arba vidinio perversmo sovietų imperijoje, pagal istorijoj patiriamą faktą, kad diktatūros visados ilgai neišgyvena iš vidaus. Nevisados kokius dailės veikalus pirkti federaliams parkams ir pastatams.

Jau nuo 1877 m. Kongrese siūlomos bylos įsteigti federalę dailės agentūrą. Dabartinis Commission of Fine Arts tik pataria valdžiai kokius dailės veikalus pirkti federaliams parkams ir pastatams.

V. Šernakys

LOKas Rupinasi Istorine Medžiaga

JAV LB Laikinasis Organizacinis Komitetas išsiuntinėjo appgardų ir apylinkių valdyboms bei apylinkių seniūnams istorinės medžiagos rinkimo reikalui labai svarbų bendraraštį. Kadangi minėtas bendraraštis tam darbu turės istorinės reikšmės, tad susipažinimui su jo tikstu čia pat dedame.

LOKO 1954.LI.31 raštu buvo išsiuntinėtas Pasaulio Lietuvių Achyvo Direktoriaus atsišaukimas, kuriuo jis prašė JAV LB organus rūpintis lietuvių istorinės medžiagos rinkimo ir apylinkėse PLA talkininkų organizavimo reikalais.

Zinant, kad Amerikos lietuviai iš seno, o tremtiniai ir iš paskutiniųjų 10-15 metų turi labai svarbių Lietuvos ir lietuvių tautos istorinių raštų, dokumentų, leidinių, daiktų ir t.t. ir t.t., būtų didelė skriauda visam mūsų tautiniam reikalui, jei visa tai be prasmės išsimėtytų ar be pėdsakų sunyktų. O sunykti labai daug sunyksta. Kasdien į lauzus ir šiukšlynus per visą kraštą, seniesiems mirus ar iš aktyvo veikimo pasitraukus, iš palėpių iš kampų "išvaloma" brangių ne tik Amerikos lietuvių gyvenimo vertybių bet ir nebeapildomų Lietuvos buvimo dalykų.

Lietuvių Bendruomenei, kaip besirūpinančiai lietuvių bė išlaikymo byla, turi rūpėti išsaugoti ir istoriniai lietuvių tautos paminklai. Tas rūpestis turi išsitiesti per visą mūsų Bendruomenę nuo viršaus ligi mažiausios vietovės.

LOKas, skatindamas JAV LB organus šį klausimą laikyti labai svarbiu ir mygdamas vietinius veiksmus jį vietose tinkamai organizuoti, prašo:

1. kiekvieną apylinkės valdybą — tuoj pat išrinkti kurį kompetingesnį asmenį ar net ir kelių asmenų komisiją, kad tuoj pradėtų, santykiuodami su PLA direktoriumi, rūpintis istorinės medžiagos apsauga, rinkimu ar ir PLArchyvu perdavimu;

2. kiekvieną apygardos valdybą — šiuos reikalus aptarti savo posėdžiuose bei apyvardu suvažiavimuose ir, kiek galima, planingiau organizuoti visoje apygardoje.

Šiuo metu perrinkus apylinkių organus, gali būti lengviau rasti ir naujų kad valdybom ir neįeinančių žmonių tiems reikalams vietoje rūpinti.

Kiekvienam atveju prašoma galimai greičiau susisiekti su Pasaulio Lietuvių Archyvo direktoriumi — Mr. V. Liulevičius, 2601 W. Marquette Road, Chicago 29, Ill.

Prancūzijoje išgiliojo Pabėgėlius liečianti Konvencija.

Nuo pr. metų spalio 29 d. įgijo galios Prancūzijoje Tarpt. Konvencija liečianti Pabėgėlių Statusą (pasirašyta Zenevoje 1951. VIX 28 d.). Atrodo, kad socialinės visados ilgai neišgyvena iš vidaus. Nevisados kokius dailės veikalus pirkti federaliams parkams ir pastatams.

L.G.K.

LITERATURA IR GYVENIMAS

Sarūnas

Komunizmas ir ryžės.

"Važiuk su manim pasižiūrėti kaip gyvena patanai", man pakistanielis indusas Sajeb ša tarė.

Ir mes atvažiavome į Kojatą, šaso gimtinį miestelį, pačiame Indijos šiaurės vakarų krašto pasižiūrėti kaip gi patanai gyvena. Reikia pasakyti, kad pats Sajeb ša yra istorija.

"Tie surai labai kvaili", jis tarė. "Jie seikia mus komunizmo mokyti. Bet mūsų šventasis raštas, Koranas, jau komunizmas. Dievas Ala juk čia pareiškė kad visi žmonės turi lygias teises. Čia geresnis komunizmas negu Sovietų — kvailiai!"

Po to jis pradėjo pasakoti apie vyrų elgesį. Pakistane. Sindžiai, sako, nupjauna savo moterims nosį, jei sugauna su svetimu vyru.

"Tas labai reikalinga", Sajeb ša toliau aiškino, "nes sindžių žmonės minta ryžėmis, o ryžės padaro moteris karštomis, gi vyrus silpnais. Aš tą žinau nes pats patyriau." — Iš Tajos Zinkin kelionės Pakistane aprašymo, "Manchester Guardian", vasario 17 d. 1955).

Bedieviai ir tikintieji.

Tikintis, kad ir ne krikščionis, kaip tai vertas mūsų pagarbos. Net indusas budistas juk prie ko prisirišęs. Tačiau gerbti žmogų netikintį — jau sunkiau. Tačiau, ir šis turi ko nors pasigriebebes laikyti. Juk ir jis kaip mes, tiki į logiką. Jis, taip pat, kaip mes, nori istorinių įrodymų. Jis nekenčia prietarų, kaip ir mes. Gali būti, mums nepatinka jų išdidus kalbos tonas, nes jie, kaip kada, per daug įkyriai drąsūs, arba lengvapėdiškai negilūs. Tartum, riksmu nori savo abejones paslėpti. Tačiau, mums privalo visados stengtis suprasti būklę tų kurie už Bažnyčios durų. Ypač turime suprasti žmonių kraštų, kurie, rodos dar vakar, taip buvo mums artimi, o dabar atkirsti. — Bedievybė jiems padaryta oficialiu tikėjimu, dėstomu mokyklose ir skleidžiamu propaganda. — (Iš monsinjoro R. Knox pamokslų sakyto Anglijos Westminsterio katedroje, sausio 25 d. 1955 ir įdėto žurnale "The Tablet", sausio 29 d.).

Mūsų poetai.

Poetas, pagal savo prigimtį, skambia gražia ir kilnia kalba atsiliepia į žmogaus širdies klausimus. Jį įaudina jausmai, ir jis kalba jausmams ne protui. Širdis spaudžia, pasaulis spaudžia — ir šie du spaudimai iš poeto išspaudžia eilėraštį, tartum sūrį, kuris tik tada geras, kada jame kupina riebios bei skanios grietinės. Poetas žino, kad jis niekadoms visais atžvilgiais tobulo sūrio neišspaus, nes žmogaus širdis ir pasaulis tiek gilūs bei platūs,

kad jų klausimų niekad negalima pilnai ir galutinai atsakyti. Ne svarbus net sūrio pavidalas, nes pavidalo tikslas tėra neįsileisti nereikalingo varškės pervišio, kad išeitų darnus ir malonus bei tikslus junginys. Svarbu, kad sūris būtų ištikrųjų sūris, ir kad būtų geras. Šiuo atžvilgiu milžiniškoji dauguma mūsų poetų kūrinių, kol kas, tebėra į tinkamus sūrius, nesuspausta varškė. — (Iš V. Širvydo neatspausdintų Literatūros Studijų.).

Rugių Boba.

Ypatingo dėmesio verta Rugių Boba, žinoma suvalkiečiams. Ji aiškiai demoniška būtybė. Ji gyvena rugių lauke ir saugo derlių nuo žalos. Paskutinį pėdą sukirtus, jis aptaisomas moteriškės pavidalu ir iškilmingai pargabenamas į namus. Ten jis apliejamas vandeniu ir visi su juo, tikriau, su ja, šoka. Rugių Bobai auka paliekama lauke nenuėjusios paskutinės varpos. Baigus kūrį, šitą "boba" nešama kaimynui. Kūlės pabaigtuvėse kepa ma "bobos" pavidalo pyragas — žmonės suvalgo savo dievą, kas religijoje dažnai aptinkamas reiškinys. Aišku, čia turime reikalą su rimta senovės apeiginio elgesio liekana. Mūsų prabochiai javų dvasią vaizdavosi moteriškės pavidalu. Ta dvasia ne viena: kiekvienas laukas jų turi. — (Iš prof. J. Balio "Lietuvių Tautosakos Skaitymai" išleisti Vokietijoje, 1948 metais.).

Jablonskis, Maironis ir mūsų poetai.

Kitas varpininkas, kuris tautoje pakilo augščiau visų srovių, buvo Kudirkos draugas gimnazijos laikų — Jonas Jablonskis, žinomas Obelaičio ir Kriausaičio vardu, didysai lietuvių bendrinės (literatinės) kalbos nustatytojas. Jis, nors Kudirką 30 metų pergyveno, išliko kudirkiniškas varpininkas iki mirties. Jis niekad nebuvo aušrininkas romantikas, tik varpininkas demokratas, nenuėjęs liaudininkiška kryptimi, bet pasiliekdamas artimesnįs tautiška, realistinei Smetonos viltininkų kryptimi status ir griežtas demokratas.

Mūsų spauda ir mokykla kalbą subrandino aiškioje Jablonskio itakoje. Jo sprendžiamasis vaidmuo bendrinės kalbos istorijoje dar nėra pasibaigęs, kaip nėra pasibaigusi ir tiek jau kartų laidojama Maironio poezija, vistiek pasiliekanči tautos gyvenime, ypač tragingoje valandose, nenuvytusi, vis iš naujo atgijanti, jaunuoliškai gyva, nors kokiam 7-tos klasės gimnazistui, ar pasišaušusiam poetėliui, nesunku jos trūkumus iškelti. — (Iš Prof. M. Biržiškos "Lietuvių Tautos Kelias", Tomas II, 1953 m.).

LIETUVOS ISTORIJA SU NAUJOVIŠKA APŽVALGA

"Nors Lietuvos Istorija yra visiems gerai žinoma, aš ją rašau Amerike gimusiems lietuviams, kad geriau suprastų savo tėvų numylėtą Didvyrių Kraštą"

Rašo Vytautas Skrinška

—Dalis Septyniolika—

Zigmantas II (senasis) užėmė Lietuvos sostą valdyti 1506 m. irgi jis taip pat tapo lenkų karalium. Jis buvo teisingas ir rimtas vyras ir darbavosi dėl Lietuvos gerovės. Per jo valdymo laikotarpį (1506-1548) jam teko kariauti net tris ilgus karus su Maskva ir daug karų su Totoriais dėl Lietuvos rubežių.

Maskvos kunigaikštis Vosylius III pradėjo pirmą karą prieš Zigmantą 1507 metais. Vosylius III skelbėsi kad jis einas vaduoti spaudžiamųjų Pravoslavų Lietuvoje. Prie Vosylius prisidėjo Totorių kilmės surusėjęs kunigaikštis Glinskis. (Jis buvo Aleksandro patarejas, bet pamatęs, kad prie Zigmanto jis neturės tokią galybę, jis pasidarė Lietuvos priešas).

Vosylius su Glinskiu apgulė daugelį Lietuvos miestų (rusų krašte) ir artinosis prie Smolensko.

Smolenskas (lietuvių valdomas) buvo labai svarbus miestas, nes jis saugojo Dniepro aukštupį. Bet puiki Lietuvos kariuomenė po va dovystę Lietuvos kunigaikščio Konstantino Ostrogiškio patiko jos ties Orša. Ten lietuviai puikiai suplakė Maskvos kunigaikštį Vosylių III ir Glinskį ir privertė juos trauktis atgal į Rusiją. Ir 1509 m. buvo padaryta taika su Maskvos kunigaikščiu. Per tą taiką Lietuva savo tikslus laimėjo, o Glinskis neteko savo žemių Lietuvoje. Jis pats apsigyveno Maskvoje ir išleido savo dukterį už Vosylius. Glinskis buvo svarbiausias naujų karų su Lietuva, organizatorius iš rusų pusės. Vėliau Glinskis norėjo išduoti Maskvą ir sugrįžti į Lietuvos veikėjų tarpą, bet jis buvo suimtas ir uždarytas į kalėjimą, kuriam jis mirė iš bado (1534 m.). Taigi Aleksandro draugas kurs 1506m. sumušė Totorius netoli Naugarduko ir ties Klecka, dėl Lietuvos gerovės tais laikais, prastai užbaigė savo gyvenimo tvarką, po Aleksandro mirties.

Antras karas, Zigmantui, su Maskva prasidėjo 1512 metais. Visos Maskvos jėgos buvo nukreiptos į Smolenską. Mat rusų kunigaikščiai vis kilo, norėdami savo galybes didinti, o jų galingas priešas buvo vienintėlis Lietuva. Smolenskas buvo net 3 sykius apgultas ir Glinskis sukėlė iš vidaus sąmokslą ir užėmė Smolenską 1514 m. Bet Lietuvos kariuomenė atsiskubino ir sunaikino Maskvos laimėjimą. Bet visgi, Maskva kilo ir karas dėl Smolensko tęsėsi net 8 metus ir vėliau Smolenskas pateko į rusų rankas. Taika buvo padaryta 1522 m. ir Smolenskas buvo paliktas Maskvai. Jis grįžo Lietuvai tik po 100 metų (1611 m.). Be to Maskvai

buvo atiduotas Homelis Černigovas ir Starodubas. Jau Lietuvos karalyste Rusijoje vėl sumažėjo per šitą laikotarpį. Liūdna valanda!

Trečias Zigmanto karas su Maskva prasidėjo nuo 1534 ir tęsėsi iki 1537 m. Jis prasidėjo kai Maskvos Vosylius III mirė 1533 m. ir Jonas IV (žiarusis) užėmė Maskvos sostą. Kadangi Jonas IV dar buvo mažas, tai Maskvai buvo sudaryta regencija. Su tokia vidaus politikos tvarka pasidarė neramumai Maskvai. Lietuva tikėjosi pasinaudoti ir atsiurbt savo žemių kraštus Rusijoje.

Dabar Zigmantas patraukė prie savęs Krimo Totorius, kaip draugus ir apsiėmė jiems mokėti 15,000 dukatų kasmet. Bet lenkų ir Lietuvos bajorai nenorėjo mokėti reikalingų mokesčių ir Zigmantui nesisekė sutvarkyti naudingus žygius prieš Maskvos pilis. Tai Zigmantas padarė taiką, 1537 m. su Maskva, kur buvo pratestas virš 7 metus.

Lietuvai nepasisekė atgauti nei Smolensko nei Sieversko žemių. Ji atgavo tik Homelį, Maskvos karalystė kilo smarkiai.

Zigmanto laikais, gyvenimas Lietuvoje labai pagerėjo. Visokių mokyklų padaugėjo Lietuvoje, ir prekyba buvo smarkiai varoma su užsieniais.

Pačiam Zigmantui, gyvenimas buvo nelengvas ir pilnas rūpesčių ypač į pabaigą gyvenimo. Jo antra žmona buvo Bona Sforza iš Italijos, Milano ir Bario Kunigaikštystės. Ji vedė didelę ir tragišką ir Lenkijoje į gijų didelę valdžią, ir šeiminkavo savo vyro vardu. Ji irgi sau smarkiai turtus krovė ir pirkė dvarus Lietuvoje ir Lenkijoje. Zigmantas buvo labai nepatenkintas su žmonos apsiėjimu, bet jis jau buvo senas ir jau mažai turėjo sveikatos prieš ją veikti. Paskutiniais Zigmanto gyvenimo metais, visai nebuvo Zigmanto vardo girdėt. Tik jo žmona su savo valdininkais tvarkė Lietuvą ir Lenkiją.

Zigmantas mirė 1548 m. sulaukęs 81 metų amžiaus. Mirdamas, po sunkios ligos Zigmantas paliko vieną sūnų vardu Zigmantas Augustas ir 3 dukteris. Augustas buvo 28 metų, kaip tėvas mirė. Jo motina buvo Karalienė Bona, kuri rūpinosi, kad sūnui abiejai sostai tektų, Lietuvos ir Lenkijos.

Dar 1522 m. Zigmantas Augustus buvo pripažintas Lietuvos sosto paveldėtoju ir su intrygomis tarp Lietuvos ir Lenkijos bajorų Zigmantas Augustus buvo paskelbtas Didžiuoju Lietuvos Kunigaikščiu dar prieš tėvo mirtį 1529 m., o lenkai jį karūnavo 1548 m., o aipo savo karalium. Tad jau buvo aišku, kad po tėvo mir-

RODOS TAIP NESENIAI O JAU 10 METŲ

Antanas Ramonas sudėjo 10 metų ištrėmimo sukakčiai atžymėti

Rodos taip neseniai gyvenom Lietuvoj. . . Arėm, purenom protėvių numylėtą žemelę, I ją berdami, kaip auksą, grūdą.

Su viltimi laukėm gausingo derliaus.

Taip pat lankoj pjovėm šieną. Sesės, grėbdamos, linksmi dainavo. Šienapjūtė gražiausias vasaros laikas.

Visa Lietuva dirba be nuilsimo. . .

Talkomis vienas kitam padėdavo.

Šventadieniais suėdavo kaimynas pas kaimyną,

Jautės toki laimingi viskuo patenkinti. . .

Besotis karas viską atėmė ir sunaikino.

Lietuvius išvarė iš gimtų savų namų.

Kas supras tą artojaus širdies skausmą?

Tik tas paukštėlis, kuris savo lizdo neatra. . .

Skausminga širdimi pradėtas klajūno kelias,

Kuris buvo gaisrų pašvaistėmis apšviestas,

Kulkosvaizdžių, patrankų balsais palydėtas.

Varu išvaryti į nejaukią šalį — Vokietiją. . .

Mus priglaudė niūrus svetimi miškai.

Miškų glūdumoj pasigirdo vaitojimo balsai, —

Ten verkė motulė, netekus sūnaus,

Verkė našlaitė, netekus vyro ar tėvo brangaus.

Nebuvo lengvi vingiuoti Vokietijos vieškeliai.

Be pasigailėjimo šen ir ten varinėjami,

Šalti, sulyti, alanki, kaip svetimšaliai nekenčiami,

Žandarmerijos vis tolyn vejami. . .

O kai teko kai kur apsistoti,

Gyvulių tvartuose teko miegoti,

Prie sunkių ir pavojingų darbų pristatyti,

Kaip pastumdėliai šen ir ten vaikyti. . .

O kai pajutom mes Unros globą,

Kartu pajutom, kad esame žmonės,

Varginguos barakuos dalinomės tais vargais,

Kurie slėgė mus visus kartu. . .

Pasirodė, kad klajūno kelio galo nesimato,

Kaip bitės iš barakų išlekiojom.

Jau dešimt metų kai mus blaško benamių bangos

Nežinia kada benamio laivelį į Pabaltijį parneš.

O, Dieve brangus, kuomi nusidėjom,

Kad tiek daug teko Lietuviam kentėti?

I visas pasaulio šalis išblaškyti.

Sibiro dykumos mūs kapais nusagstyti. . .

O, Lietuva brangi, likai našlaitė,

Liūdi ir verki, kaip jauna mergaitė. . .

Argi tau, Lietuvi, ar neskauda širdį,

Kad tavo tėvynė taip sužeista girdis. . .

Tikiu, ateis laikas: ne aš, gal manno vaikas

Sugrįš į Tėvynę ir neras pažįstamų nei gimtinių.

Sūnau, nerasi tėvelio namų prie Nemuno krantų

Pasijusi vienišas tarp nepažįstamų. . .

KODEL PABĖGOME ?

Atsiranda žmonių, kurie garbina komunistinį "rojų", sako kad ten labai gerai. Bet kai jiems pasiūlo važiuoti ten ir įsitikinti, tai to malonumo atsisako. O kai juos klausia: tai kodėl bėga iš komunistinio rojaus ir laisvajį pasaulį. Tai jie atsako, kad esąs melas.

Štai ką sako pabėgėliai:

1949 met. rusų balerina Galina Ulanova atsilankė Vengrijoje Budapesto teatre. Ji ten pamatė šokant 19 metų Pistą — Istran Rabovskį su partnere Nora Koach. Po šokio, susitiko su Pista ir pasakė: "Jūs turite didelį talentą. Pasitreniravę Sovietų Sąjungoje jūs tikrai toli galėsite nueiti."

Tačiau Pista ir jo partnerė Nora nenorėjo vykti Rusijon. Bet po 8 mėnesių nuo Ulanovos apsilankymo, abu vengru baletininkai gavo įsakymą vykti į Rusiją tobulintis baletu šokimuose.

ties jis bus valdovas abiejų valstybių.

Bet tikras Zigmanto Augusto valdymas Lietuvoje buvo nuo 1544 iki 1572 m.). Prieš tą laikotarpį, tai jo motina, Zigmanto vardu, nustatė gyvenimo tvarką. (kitą savaitę dalis 18-ta)

Leningrado operoje abu vengrai iškilo į baletu solistais. Bet jie draugų neįsigijo o rusai pas save į namus nesikviesdavo, kaip kad buvo įprasta Vengrijoje. Ir džiaugėsi, kai buvo grąžinti atgal į Vengriją. Vengrijoje abu atsiderė baletu viršūnėse. Gavo gerą atlyginimą. Jei darbininkas į mėnesį gaudavo po \$77.00, tai jie kiekvienas gaudavo po \$360. ir dar įvairių priedų. O kai judu 1952 met. susituokė tai gavo dar modernų būta.

Bet jie abu greitai pajuto, kad neįmanoma scena suderinti su politikos programa tuo labiau, kad meno vadovas buvo partijos sekretorius, pusinteligenti darbininkas. Jis kontroliavo ne tik scenoje bet ir namuose.

Kai Nora pro savo buto langus pamatė sunkvežimiais gabenamus savo tautiečius ir koncentracijos stovyklas ir vienu užsimojimu buvo išvežta 45,000, ji pajuto, kad nebegali šokti tai valdžiai, kurie taip žiauriai naikina jos tautiečius. Bet nebuvo įmanoma taip lengvai padaryti.

1952 m. po premjeros buvo surengtas priėmimas abiejų baletininkų garbei. Pobuvio metu Nora nuotaiškos pagauta, pradėjo šokti kaž-

Netekome Draugo

Paryžius. Š. m. vasario 2 d. 83-čius metus eidamas, mirė Profesorius Albert de Geouffre De La Pradelle, davęs mums palankią konsultaciją Vilniaus klausimu kartu su prof. L. Le Fur ir Prof. A. Mandelstam. Tai paskutinis iš trijų išvardytų konsultantų. Pažymėtina, kad prieš kelis metus jis palankią nuomonę davė latviams pasų reikalui. Karo metu yra parašęs "Marxisme Tentaculaire" nukreiptą prieš komunistus. Profesorio prieš karą Paryžiaus Universiteto Teisių Fakultete — dėstė tarptautinę teisę doktorato kurse, taip pat Tarptautinių Aukštųjų Mokslo Institute. Nuo 1938 metų bebuvė garbės profesoriumi. Ligi pastarųjų savo gyvenimo dienų dirbo mokslo srityje, kaip Diplomatinųjų Studijų ir Tyrimų Instituto Direktorius, ryšiuose su UNESCO. Prieš karą artimai dirbo su Prancūzijos U. R. M-ja Oro Ministerija ir Karo Laivyno Ministerija. Jis buvo daugelio svetimų kraštų akademijų narys ir Tarptautinės Teisės Instituto Pirmininkas. Jo mokslo veikalus būtų sunku išskaičiuoti. Kaip katalikas, velionis buvo idealistinės tarptautinės teisės koncepcijos gynėjas.

kokia parodija. Susirinkusiems labai patiko ir visi buvo sužavėti, bet partijos sekretoriui nepatiko. Jis Norai padarė pastabą, kad tai esą "dekadentiškas" ir "kosmopolitiškas" šokis.

Nora ir Pista — abu pasisakė, kad daugiau tos prievartos pakęsti nebegalį. Bet tą abiejų pasisakymą žinojo tik jiedu. Jie galvojo apie pagyrimą, bet per sieną kuri yra aptverta minų laukais, neįmanoma. Reikėjo laukti progos.

Proga pasitaikė. Kultūrinio ir bendradarbiavimo instituto pareigūnė pakvietė abu ir pranešė, kad turi vykti į rytų Berlyną. Nora ir Pista atvyko į R. Berlyną ir buvo apgyvendinti nurodytam viešbutyje. Trys valandos prieš pasirodymą scenoje, jie abu susikibę patraukė į požeminio traukinio angą. Laimė juos lydėjo, milicija paviršutiniai peržvelgė jų dokumentus, ir kai traukinys išnoro iš po žemės, jie atsiderė vakarų Berline ir išvydo laisvę, kurios tiek ilgai laukė.

R. Berlyne, teatre, prieš pasikeliant uždangai, menadzeriu prabilo: "Draugai mūsų talentingieji svečiai šį vakarą scenoje nepasirodys. Jie yra rimtai sužeisti automobilio katastrofoje ir nugabenti į ligoninę." Skaitytojai patys vertin-kite, kaip yra už geležinės uždangos — Komunistiniai-me rojuje. L. Ž.

J. J. SAVICKAS—SAULĖNAS

Prie Motinos Kapo

PASKUTINĖ KOVA

Per žaliuojančius Kolorados laukus ir tyrumas visi trys keleiviai patraukė Smito sodybon prieš pat vakarą. Pradžioje visa Smito šeima, kai išvydo gyvą Dorą tarp dviejų jau jiems senai matytų, ir pažįstamų vyrų. Džiaugsmo aidas greit aplėkė visą Smito sodybą paliekant visuose neišdildomus laimės, jausmus namiškuose, o užvis labiausia Doros mylimo asmenyje.

Po poros vaišingų dienų Jeronimas su Harvey patraukė pas Angėlą kurį laukė sugrįžtančio Harvey, kaip saulės patekėjimo. Po kelių dienų kelionės jie atsirado žinamoj vietoj kuria aplėdo prieš ketetą metų taip skubiai ir netikėtai o dabar Harvey linksmias širdis ėmė plakti artinantis prie tų vietų, kur tiek daug linksmų valandų jis su Angela yra praleidęs tolimon ir nebesugrąžinamon praeitin.

Atsiradę vietoj ir perleidę pirmąsias džiaugsmo valandas ėmė mąstyti ir rūpintis kasdieninio gyvenimo eiga. Harvey žinoma ilgai netraukė su vestuvėmis, nes nuvalęs pas šerifa blogo vardo žymes, greit padarė vestuves su Angela subariant tūstis tolimesnes laimingo gyvenimo dienas draugėje, o Jeronimas patraukė kiek toliau prie darbo, palinkėjęs jauniems savo draugams laimingo ir gražaus draugijinio gyvenimo.

Dabar pažiūrėkime kaip einasi Dorai. Linksmai visi ją sutiko namuose ir visų buvo mylima, tik neilgai jai plaukė ramios prie namiškių ir mylimo šalies. Nes netoli jų renčias nusipirkęs atsikraustė nepažįstamas kaimynas priešingai jų siekiam. Jis iš pat pradžių labai taikėsi prie Smito norėdamas įgyti jo pasitikėjimą, bet tas dirbtinas glaudimasis greit išėjo viršun ir geri santykiai nutrūko tarp kaimynų nuo tada prasidėjo nesantaika ir persekiojimai vieni antrų.

Jeigu Smitas būtų žinojęs kas per vienas jo kaimynas yra ir kokiu tikslu jis čia apsigyveno, tai gal būtų visai neišleidęs nei į namus, kaip savo Doros vergėjų draugą, atvykusi statyt tolimesnes pines jo šeimyniniam gyvenimui.

Ilgai nelaukė Smito priešininkas, kad sutempsu savo priešą, nes pablogėjęs santykiais pas jį atsirado gauja plėšikų — beteisų, kurie laikė pavergę Dorą.

Tuo suirutės laiku nelauktas pas Smitą pribuvo Jeronimas su savo draugu. Siems net akyse šviesiau pasidarė sužinojus jog keleiviai žada apsibūti pas juos ant ilgiaus.

Po keleta įžeidžiančių užsipuolimų ant laukų rubežiaus, atėjo diena galutinios kovos. Smitas su savo vyrais išėjo apžiūrinėti bandą ir ją saugojo nuo kaimyno pakraščiu, kuris kaip tik galėdamas gyvulus žudė.

Smitui išskirsčius savo vyrus prie lauko linijų, ir tuosyk būdamas desinėje pusėje pirmas Jeronimas pastebėjo rimtą pavojų iš priešų pusės, kuris taikėsi visus išžudyti išsiskirsčiusius tik Jeronimo budrumas sutrukdė jų planus.

Greit gavo apsaugos signalą ir Smitas nuo Jeronimo, kuris turėdamas tinkamą apsigynimui vietą skubiai artinosi prie jos, kad atrėmus galingą ir žiaurų priešą, kuris nuo senai taikėsi juos sunaikinti. Pasilieję sūviai apibėrdami Smito vyrus, kurie pasislėpė už aukštesnės kalvos. Dabar abi pusės turėdamos užtektinai vyrų pradėjo saudytis, tik Smitas netikėtai užpultas mažai teturėjo šovinių. Zaudimasis toli tarp kalvų sekė smarkus iš abiejų pusių norėdami kiekvienas nugalėti savo priešą. Smito kaimyno krito keli vyrai, bet už tai jis turėdamas gausų išteklių šovinių be perstojo bėrė į savo priešą kurios net Smitui žalingų pora žaidžių padarė.

Mažiaus šovinių Smito vyrai turėdami labiau juos saugojo, kad nenuleidus per niek — ir ne leido. Bet ir saugojami šoviniai nyko, o čia pagalbos nesimatė nei iš kur. Smitas su keliais vyrais jau buvo sunkiaus ar lengviaus sužeistas, o priešas vis barskėjo.

— Kas bus vyrai, kai pasibaigs mūs šoviniai? susirūpinęs paklausė Doros mylimasis, kuris apgailėjo Smito sužeidimą. Juk likus be šovinių jie išnaikins mus kaip zuikus.

— Tas tiesa, bet kaip dasigauti į namus nenukeitami priešais? užklausk toliaus gulėdamas Slimas.

— Šiaip ar taip turime dasigauti, nes čia ramiai juk nelauksime mirties, dadėjo Reas.

— Mano dienos jau atgyventos, kelbėjo Smitas, todėl nėr ką rūpintis manimi tik

pasirūpinkite savo tolimesniu likimu.

— Visų likimas turi apeiti kiekvienam karštai kalbėjo Jeronimas, dėlto aš pasiūlau vykti dėl šovinių, nors savo gyvybę reikės užmokėti dėl kitų labo, ir nieko daugiau nesakėsi ėmė pilvu slinkti prie arklių. Atsiradęs pakrausėje prie arklių, susiradęs savąjį užsėdo ir slaptai takais per lanką ėmė leistis link namų. Priešas irgi nesnaudė, nes greitai pastebėjęs bėgantį arkli per lanką ėmė saudyti kur sunkiai sužeidė jojantį Jeronimą. Bet ir sunkiai sužeistas visgi laikėsi ant arklio kol pasiekė Smito namo duris. Tada kaip pelų maišas nudribo ir ėmė slinkti prieančiu bet sutriuškinta ranka, du šonkauliai ir keletas kitų kenksmingų šuvių pervertas be jėgos prilipo prieangiu. O kadangi buvo pavakarys ir prietamsa, tai niekas iš Smito šeimos nematė atėjusio tik kai sušlamėjo prieangyje, tai Dora pirmą išgirdo ir išbėgo pasižiūrėti nelauktu reginio. Ji žinojo, jog jos tėvas yra priešų pritenas, bet būdama viena namuose su senuke motina negalėjo ir nežinojo kaip pagelbėti. Kai išklusė vos gyvo Jeronimo, jog jos tėvas sužeistas ir mylimasis rimtam pavojui dėl šovinių stokos tai gavusi kelius nurodymus nuo bejėgio Jeronimo, kuris liepė joti tuo pačiu arkliu prisiglaudus prie jo šono ir pasišarvavusi tėvo ir mylimojo meile paėmusi kas reikia ji patraukė prie pagalbos šaukiančių. Gal jai ir laimė, jog priešas nepastebėjo, o gal pastebėjęs palaikė už pirmiausėjusi be žmogaus arkli, todėl jam nieko nedarė.

Visų akys nušvito, kai Dora pribuvo su šoviniiais ir nauja padrasinimo jėga dėl išsivadavimo ir pergales.

Kai mėnulis užsvietė, tai ir kova smarkesnė užvirė, bet neilgam nes priešas kelių vyrų nustojęs ėmė rečiau ugnimi rodytis, o Smitui to tik ir tereikė. Paliepė tykliai visiems nuslinkti prie arklių ir sėdus bėgti kalvuotu keliu į namus. Dorą pasiėmė prie savęs mylimasis kaip smarškiausis vyras. Priešas ilgai laukė pasirodancios ugnies, bet kai pajuto, jog priešas pasitraukė tai su visu miršimu ėmė vytis tik neilgam, nes nuo Slimo taikios rankos trys smarškieji vyrai nukrito nuo arklių kol atsirado Smito sodyboj. Po to likusieji tykliai pasitraukė savais takais jokios žalos nepalikant, tik patys išsinešdino net iš kaimyninio renčias, paliekant laimėtojus pilnoj ramybėje.

Smitą Jeronimą ir kitus sužeistuosius greit išvežė ligoninėn kurioje Jeronimas vienas išbuvo virš pusės metų. Ten jis bebūdamas ilgas dienas ir valandas pilnai turėjo laiko apmąstyti savo praeitį ir pergyventas valandas. Prisiminė jis skaidrią jaunystę, mylimą Liudą ir seną apvilta motutę, kurioms jis daug žadėjo, bet nieko neįstėjęs, net visai pamirštant. Gaila jam buvo gimtinės kuria jis aplėdo jaunus, sveikas ir gražus o dabar štai sėdi ligoninėj beveik visų apleistas, sužeistas ir elgeta su sutriuškinta ranka ir paliegusiu šonu. Bet viską jis pamiršo, visas išgaravo iš galvos su kaubojų žygiais, nes perdidelis ilgesys prie gimtojo krašto jį traukė, kad galėtų jam pasipriešinti. Tėvynės meilės emblema senai pamiršta įsispaudė galutinai jo širdin su maloniais praeities atsiminimais. Nesykį ligoninėje Jeronimas sėdėdamas prie pietinio lango žiūrėdavo į tą kraštą, kurį jis senai jau aplėdo ir svetimui jam likosi, bet jį širdies geismai nesvetimai tėvynę likosi. Dėl to nors paliejęs pražilęs nutarė atklyti savo gimtajai bakūžė, mergele, motužė, nepaisydamas mažumo lėšų ar kitokių kilšančių nemalonumų.

PAS SAVUS

Kampe ant laivo dėnio sėdėjo sunkių minčių varginamas, visas apšepęs mums žinomas Jeronimas. Liūdna. Kartu ir baisu jam buvo pasirodyti savo apylinkėj ir senutei motinai. Ar bepažins motina jį, jis mastė, vargiai. Juk motina jį išleido linksma, gražų, kuris žadėjo turtingas ir laimingas sugrįžti gimtiniam namėn, o dabar po tiek audringų gyvenimo dienų jis parvyksta elgeta ir paliejęs ant visados.

Traukinys lekia duzga per Vokietijos laukus kol tamsius dūmų kamulius išpušęs atsistojo ant tėviškės sienos. Tada Jeronimo širdis gyvenimo audrų palaužta ėmė tankiaus ir smarkiaus plakti. Juk jis pamatęs motiną, nors jo manymui tik ašaros net džiaugsmas tevilgis jos tolimesnis gyvenimo dienas. Gal pamatęs ir Liudą, nors iš tolo, kurią apvylė saldžiais žodžiais, o kaip jis būtų laimingas, jeigu būtų klausęs jos prašymo nevažiuoti. Bet jis manė, kad visas silpnības pergalės, o visgi ji pergalėjo.

KODEL RUSŲ VALDŽIA NEKENTĖ VYSKUPŲ VALANČIAUS

Iš Lietuvos istorijos žinome, kad po paskutinio Lietuvos padalinimo, nuo 1795 metų Lietuvą užvaldė rusai. Rusų valdymas buvo kietas ir žiaurus, dėl to lietuviai su lenkais kelis kartus buvo sukilę, norėdami nusikratyti rusų valdžios.

Anais sunkiais Lietuvai laikais gyveno ir dirbo žemaičių vyskupas Motiejus Valančius. Jis buvo gimęs 1801 m. vasario mėn. 16 d. ir spėjęs dar baigti Vilniaus universitetą. (Paskui, slopindama lietuvių susipratimą ir atsparumą, rusų valdžia Vilniaus universitetą uždarė).

Motiejus Valančius, žemaičių vyskupu išbuvo 25 metus: nuo 1850 iki 1875 m., iki pat mirties. Per visą tą laiką uoliai rūpinosi žemaičių tikėjimo, švietimo ir blaivybės reikalais.

Tikėjimo reikalais vyskupui ir pritinka rūpintis, tai ir yra tiesioginė jo pareiga. Bet vyskupas Valančius rūpinosi ir savo žmonių švietimo ir blaivybės reikalais, o tai labai nepatiko rusų valdžiai.

Valančius aiškiai suprato, kad rusų valdžia nori surusinti Lietuvą ir pasidaryti sau ištikimą. Tamsius ir dar neblaivius žmones lengviau priveikti. Taigi rusų valdžia patogia buvo tamsūs ir neblaivūs žmonės. Gi Vyskupas Valančius kaip tik atsidėjęs rūpinosi, kad žmonės būtų apsišvietę ir blaivūs. Viename savo aplinkraštyje dekanams vyskupas Valančius rašė: "Žinomas visiems kunigams mano reikalavimas, kad prie kiekvienos parapišės bažnyčios ir net didžiųjų filijų būtų laikoma mokykla po priežiūra

Štai ir gimtiniai laukai. Jeronimas lazdė pasiramščiuodamas prisitartinio prie savo gimtos grincitės, kuri tūnojo sukripusi ir visų apleista su išdaužytais langais ir kiauru stogu be jokio viduje gyvybės ženklų. Darželis jam išvažiujant buvęs puikus nūn tik dilgės ir usnis savy talpino.

Jis iš nusistebėjimo atsirėmė medžio stovinčio šale bakūžės, ir užsimastė liudnai žiūrėdamas į jos vidų. Vaikai pamatę svetimą keičių greit subėgo nuo paežerės pas keistą ir nematytą svetį.

— Pasakykite vaikeliai kur yra Vainutienė? paklausė susijaudinęs ir nerimas taudamas Jeronimas.

— Neįmanoma nežinai, atsiliepė visi vaikai vienbalsiai. Toji sena moteriškė, kuri čia gyveno sušalo žiemą, lauke, vien delto, kad neturėjo ką valgyti. Sako, būk jina turėjo sūnų, kuriam visas lėšas atidavė ir išleido, toli, toli už marių, kame jis pamiršo motiną, net laiško nerašė, dėl to jina ir numirė sušalusi, baigė didesnoji mergaitė.

Tuojaus Jeronimui ėmė linkti ir nedalikes atsisėdo pravirkdamas pakukčiomis, kaip mažas vaikas. Juk jo nedoras elgesys, nežmoniška širdis, belaike išvarė motiną iš pasaulio.

— O kas tau seneli kad tu verki? ėmė vaikai drąsiai artindamiesi prie jo klausinėti. Bet senelis nieko neatsakė nes suakmenėjo gailestyje jo širdis ir taip išsėdėjo lyg vakarui.

Nuo vaikų sužinojo ir kaimynai apie keistą žmogų esant stubelėje, bet kai sužinojo kas jis perversnas yra ir kokis buvo jo gyvenimas, tai niekas nepasiuntė jam gero žodžio, niekas paguodos ne užuojautų žodelio nepratarė. Nes visi žinojo, kad jo nedoras elgesys pražudė motiną, užtai jam niekas nenorėjo taip pigiai atleisti. O Liuda po kelių ilgų metų Jeronimo dingimo, pildydama duota jam prižadą ir norėdama liktis ištikimą pirmiesiems meilės sikiams, įstojo tūst tolimesni gy-

vietinio klebono arba filialisto, kame neturtingo luomo žmonių vaikai galėtų pramokti skaityti gimtinę kalbą ir katekizmą." O lankydamas parapijas Valančius pats gyvu žodžiu ragino kunigus ir žmones į švietimo darbą.

Kai po 1863 metų sukilimo rusų valdžia uždarė visas parapišes mokyklas Valančius ragino slapta vaikus mokyti namie. Jis pats rašė ir knygas, kurios liaudyje turėjo didelį pasisekimą. O kai rusų valdžia uždraudė ir spaudą lietuvių kalba, Valančius spausdino knygas Tilžėje ir skatino slaptą jų gabenimą ir platinimą Lietuvoje.

LENGVA IŠPOPIERUOTI KAMBARĮ

1. Išmieruoti pirmą liniją. Su kreida patepk pieros ruožą reikia patikrinti kiek sienos aukštumas, iki lubų. Nukirpk popierą apie aštuonius colius ilgiau, kad nebūtų pertrumpas.

2). Kad pirmas popieros ruožas būtų tiesus, patiesk

liniją. Su kreida patepk siūlą prikalk siūlą aukštai prie lubų, gi siūlo gale prirūkš šaukštą ar kitą sunkų daiktą. Paleisk šniūrą prie sienos ir ženklas paliktas duos tiesią liniją ir užtikrins, kad pirmas popieros ruožas bus tiesus.

3.) Išmieravus vieną ruožą, teipgi nukirpus tiek pat ilgumo reikia sukirpt ir likusią popierą lygiai tiek pat ilgumo, pritaikant vieną prie kitos.

4.) Yra popierių su klizais, reikia tik pamerkt vandeny ir gatava prilipyt. Yra visokių miltų, reikia sumaišyt pagal nurodymus ant maišelio. Uždėt klizus reikia lygiai, iš kairės pusės, pradėdant, link vidaus ruožo. Sulenk ruožą be riukštelės.

5.) Jau gatava prilipyt popierą. Pridėk pirmą ruožą prie sienos, prie kreidos paženklintos linijos, nulygink popierą su šepėčiu ar kampine, pradėdant nuo viršaus ir einant žemyn. Jei pirmas popieros ruožas neatrodo gerai, nebijok, nuimk ir uždėk lygiai.

6.) Uždėk kitą ruožą ir likusius iš eilės, kaip nukirpta sudėdant kraštus lygiai. Šis darbas svarbus ir pridūoda profesionališką išvaizdą sienai.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "AMERIKOS LIETUVIS"

Quick Relief for MUSCULAR ACHES

Test STANBACK yourself... tablets or powders... against any preparation you've ever used.

STANBACK

STANBACK

Rummage Sale

Moterų Sąjungos 5-ta kuopa ruošia senų daiktų išpardavimą — Rummage Sale, kovo (March) 24 d. Prasi- dės 9 val. ryte, vieta — 103 Summer St.

Narės yra prašomos su- rinkti atliekamus drabužius ir kitus daiktus, kurie jau nėra vartojami namuose. Taipgi malonėkite paprašyti daiktų pas savo pažįstamus ir kaimynus.

Daiktus galima atnešti pas p. E. Thompson, 13 Mott St. ir į salį kovo 23 vakare, arba pašaukite M. Pauliukonienę tel. PL 7-2553 paimti daiktus.

PENNY SALE

Nek. P. Putnamo Seselių Gilda ruošia Penny Sale kovo 20 d. šv. Kazimiero para- pijos salėje 4-tą val. p. p. M. Gieraitienė, pirm.

Padidėjo Radioakty- vumas Worcestery

Worcesterio ore, po pirma- dienio atomiškų bandymų sproginio Nevadoje, padidė- jo radioaktyvumas nekenks- mingai. Clark universiteto Dr. Roy C. Gunter ir Dr. Percy M. Roope su pagalba Worcesterio Civilės Apsau- gos Departamento naujai įgytą įtaisymu išskaitė tą oro pakeitimą tuojuos prieš sutemimą pirmadienį.

Clark universiteto profeso- riai sakė, kad tas padidėji- mas buvo lauktas bet nesu- teiks jokio blogumo. Naujas įtaisymas tai elektros mete- ris. Prof. Roope pareiškė, kad šioje apylinkėje kos- miško spindulio skaitymas paprastai yra 80, bet kada- gi padaugėjančio radioakty- vumo spinduliu amžius trum- pas, nors ir pakilo iki 1500 — nėra pavojaus. Kiek turė- tų pakilt, kad rodytų pavo- jų dar nėra nustatyta. Vien- nok mokslininkai dar vis tyrinėja orą visokiose sąly- gose ir nuolatos, kad su- rast teisingą normą Wor- cesterio miestui.

Reikalingi Agentai

Gera proga agentui lanky- tis pas biznierių del skel- bimų kalendorių užsakymų ir spaudos darbų. Dėl visų informacijų kreipkitės pas: Amerikos Lietuvis, 14 Ver- non St., Worcester.

Paveikslai Iš Argentinos Lietuvių Gyvenimo

Sekmadienio vakare, vas. 27-tą, šv. Kazimiero svetainėje, du T. Marijonai iš nos Aires Argentinos rodė labai įdomius paveikslus iš lietuvių kunigų misijonierių darbuotės. Šių kunigų no- ras buvo supažindinti ame- rikiečius lietuvius su pažan- ga kokia atsiekta su jų aukų pagelba. Argentinoj darbuo- jasi ir nuolat amerikiečių prašo aukų kun. J. J. Ja- kaitis, ilgus metus dirbęs šv. Kazimiero parapijoj. Jam buvo paskirta lietuvių bažnyčių statymo darbas Pietų Amerikoje ir sykiu lietuviybės išlaikymas tarp toli nuo tėvynės patekusių mūsų tautos žmonių.

Amerikiečiai tikrai stebė- josi kad toje vietoje, kur plaukė antys baloje, dabar stovi graži lietuviška baž- nyčia, mokykla ir misijonie- rių namai. Paveiksluose bu- vo rodoma naujos bažnyčios pašventinimas; Marijos Me- tų procesija, kur gausiai dalyvavo visokio amžiaus lietuvių susiorganizavę; taipgi namai, kur lietuvių gyvena.

Ypač gražios Buenos Aires apylinkės ir kalnai. Lietu- višku jaunimu, ypač moki- nių ir tautiškų šokių grupė- mis, visi gerėjosi. Worcesterio lietuvių, kurie matė šiuos paveikslus, labai džiaugėsi, kad nors savo aukomis pagelbėjo lietu- viams misijonieriams tokia- me svarbiame darbe ir kad toli gyvena lietuvių aprū- pinti dvasiškai ir kultūriš- kai.

Tėvų Marijonų Provincio- las kun. Atkočius, worceste- rietis, nutraukė šiuos gra- žius judomos paveikslus, ka- dą lankėsi Pietų Amerike.

Svetainėje buvo suėję kiek tik tilpo Worcesterio lietu- vių pamatyt paveikslus. Kas tik atsilankė tą vakarą, iš paveikslų suprato, koki svarbų darbą atlieka tėvai Marijonai. Be abejonės toliau worcesteriečiai ir kitų kolonijų lietuvių rems tokį svarbų reikalą kiek tik išga- lės.

Š. m. KOVO (March) mėn. 12 d. 1955 m.

Lietuvių Piliiečių Klubo Salėje

12 VERNON STREET

LIETUVAI REMTI DRAUGIJOS 1-mo SKYR. RENGIA

PENNY SALE

kuriai yra gauta daug vertingų ir įvairių dovanų laimė- jimams. Kviečiame visus atsilankyti ir įsitikinti.

Po Penny Sale atsilankusieji bus pavaisinti kava bei užkandžiais

Pelnas skiriamas Vakarų Vokietijoje likusių lietuvių šalpai VALDYBA

Mirė

Elzbieta (Budris) Giedrai- tis, kuri gyveno Auburn, Mass. buvo palaidota kovo 9-tą dieną, po gedulingų mi- šių Aušros Vartų bažnyčioj.

Petras Jeseliunas, buvęs Wilben Bottling Co. biznie- rius palaidotas kovo 7-tą d., po gedulingų pamaldų, Auš- ros Vartų bažnyčioje.

Gilbertville, Mass.

Kovo 7-tą d. Town'o rinki- mose buvo išrinkta į Select- manų Tarybą lietuvis Stan- ney F. Mikell nugalėdamas savo oponentą Roland J. Couture, gaudamas balsų 480 prieš 316.

Taipgi kitas lietuvis Barre, Mass. laimėjo tom pačioms pareigoms tai yra Alber- tas Rugienius pirmą kartą išstated savo kandidatūrą— nugalėjo buvusį Selectmoną Capalino.

Abudu yra geri lietuvių. Nors ir čia auge, bet gerai lietuvių kalbą vartoja. Gero pasisekimo juodviem.

Gerai tarp lietuvių žinomi So. Barre gyventojai Jadvy- ga Raulinaitis) ir Jonas Blažiai susilaukė sūnelio. Dabar turi dukterį ir sūnų, tai susilaukė daug sveikini- mų iš apylinkės ūkininkų.

Ūkininkas

Brocktone Steigiama Bendruomenės Apylinkė

Lietuvių Bendruomenės Naujosios Anglijos Apygar- dos Valdybos rūpesčiu šeš- tadienį, kovo 12-tą d., 7 val. vak., Sandaros salėje (30 Intervale St.) šaukiamas Brocktono lietuvių susirin- kimas JAV Lietuvių Bend- ruomenės apylinkei įsteigt.

Susirinkime numatoma Apygardos pirmininko V. Izbičko pranešimas, Apylin- kės valdybos rinkimai, Tary- bos rinkimų komisijos suda- rymas ir daugiau. Brockto- no lietuvių kviečiami kuo skaitlingiausia dalyvauti ku- riant šią taip svarbią orga- nizaciją.

Žinutės

Lietuvai Remti Draugijos 1 skyr. ruošia turtingą lai- mėjamą "Penny Sale" kovo (March) 12 d., Lietuvių Pili. Klubo salėje, 12 Vernon St. Visas pelnas skiriamas Vakarų Vokietijoje likusių lietuvių šalpai. Todėl kvie- čiami gausiai atsilankyti bei išmėginti savo laimę.

Penny Sale surengimui va- dovauja J. Lendraitienė, M. Mitrikenė ir O. Tarailienė.

BOSTONO LIETUVIŲ VYRŲ CHORAS

Š. m. vasario mėn. 27 d. So. Boston, High School salėje įvyko Bostono lietuvių vyrų choro Metinis Koncertas. Koncertas turėjo prasidėti 8-čią val. p. p., bet publika pradėjo rinktis į salę daug anksčiau. Tiesa, tą dieną Bostone oras nuo 1 val. koncer- tui pasidarė nepalankus, pradėjo lyti. Ir tolimesnių apylinkių į koncertą priva- žiavo apsciai, bet Bostoniš- kių daug sulaukė namuose.

Bostono vyrų chorą sudaro didelis lietuvių vienetas — 45 asmens. Dauguma cho- ristų — jaunimas, bet yra ir vyresnio amžiaus, gan so- lidnos išvaizdos — subren- dusių. Bostono kolonijai yra labai didelis reiškinys suda- ryti tokį gausų vyrų chorą. O kai prisimename, kad jie visi dirba įvairiuose fabrikė- liuose ir įvairiausius darbus ir atliekamą laiką aukoja net 3 kartus į savaitę tenka rinktis į repetitijas, tai tada konstatuojame, kad tie vy- rai atlieka didelį Lietuvos kultūrinį darbą iš pasišven- timo, ir meilei lietuviškai dainai ir menui.

Po 3 val., dar uždangai ne- pakilus, krašte scenos pasi- rodė adv. Viščinis ir į atsi- lankiusius į koncertą Bosto- no, liet. vyrų choro vardu pašveikino. Jis priminė kad kultūriniais reikalais turime rūpintis visi. Bet nevisada taip darome o ypač nevisi. Tačiau atsiranda pasiryžė- lių, kurie nepagalai sveika- tos, laiko ir net aukų ir at- lieka didelį kultūrinį darbą. Bostono vyrų choras atlie- ka didelį kultūrinį darbą ir garsina Lietuvos vardą. Kvietė susirinkusius sušukti garsų Valio! Bostono vyrų chorui, kad po šios metinės šventės su tokiu pat pasiau-

kojimu tęstų darbą ir toliau. Publika išreiškė didelę padė- ką delnų plojimu ir šauksmu —Valio!

Pakilus uždangai, scenoje pasirodė pilnumoje choras sustojęs į tris eiles, publika pasveikino ilgu delnų ploji- mu. Pasirodžius dirigentui kompozitoriui Juliiui Gaide- liui, iš naujo pasipylė delnų plojimas.

Choras išpildė sekančius dalykus dainininkų maršas, —J. Gaidelis, Jofau dieną— J. Starka, Jau pravertos — S. Grauzinis, Šaltyšius — J. Gaidelis, Dul, dul dudu- lė — J. Gauba, O kad išauš- tų — J. Žilevičiaus, Jau žir- gelis pabalnotas — J. Dam- brauskas, Gluosnis — K. M. Čiurlionis.

Labai trumpa pertraukėlė, iki choras pasišalino iš sce- nos. Pakilus uždangai pasi- rodė scenoje Philedelphijjos operos solistė Suzana Griš- kaitė. Ji išpildė:

Mano sieloj šiandien šven- tė — J. Talbat Kelpša, Pasa- kyk — A. Račiūnas, Aguo- nėlės — J. Gruodis ir bisui, Mano rožė — Kačianausko.

Toliau sekė Vilniaus ope- ros solistas Stasys Liepas. Jis išpildė: Treji Gaideliai — S. Gailevičius, Bernužėli nesvaliok — M. Petrauskas, Kur mano tėvelis gērė — J. Žilevičius ir bisui, Gražios mergos mūsų šalies.

Įvyko pertrauka 10 minu- čių. Publika išsipylė į kari- dorius, kur susitikė su pažis- tamais dalinosi išpūdžiais. Teko pastebėti, kad į koncer- tą Worcesteriškių tikrai gausiai atsilankė. Bet laikas pertraukos greit prabėgo ir vėl visi sugužėjo į salę žiūrė- ti antros dalies.

Miami, Florida

Visiems Padėka

Moterų Klubo pirmininkė reiškia padėką visiem ir vi- som geradėjim, kurie prisi- dėjo prie mūsų bazaro su aukomis ar su darbu. Ačiū taipgi svečiam ir vietiniam kurie atsilankė taip skait- lingai per tris vakarus.

Mūsų moterys sunkiai dir- bo, bet savo tikslą atsiekė. Reiškiu padėką valdybos na- rėms: vice-prezidentei O. Karnin; užrašų sekretorei A. Snirpunas, išdin. M. Ra- gis; maršalkai A. Balman.

Taipgi nuoširdi padėka vi- sam komiteui: ponam J. Rakus; poniam A. Gatulį ir J. Šimkus; p. P. Ketvirtis, p. A. Kaulakis, F. Rodgers. Ačiū sekančioms darbuoto- joms ponioms Buksnis, Ga- lulis, Ratkus, Norris Slogis, Drake, Čapis, Lasnik, Bub- nis, Marsh.

Taipgi didelė padėka klubo pirmininkui O. Norris, klubo gaspadoriui C. Naujokai- čiui ir visiems nariams.

Dar kartą ačiū visom na- rėm už tokias gražias dova- nas ir už tokį nuoširdų pa- sidarbavimą. Dabar prašau atleisti man, jei praleidau ar keno vardą nepamėnėjau.

Julė Styles Lietuvių Mot. Klubo Pirmininkė

Pradžioje pasirodė St. Lie- pas iri špildė: Lon Juano serenadą — P. Chaikovsky, Blusa — M. Mussorgsky ir bisui, Serenada Suzanos at- minimui.

Toliau sekė Suzana Griš- kaitė ir išpildė: Patekėk, aušrine—Kačianausko Ari- ja iš operos Toska — G. Pu- cini ir bisui Kur bakužė sa- manota — Šimkus.

Pabaigai vėl pasirodė vy- rų choras — P. Chaikovsky, — A. Račiūnas, Baltos ge- lės, solo dain. St. Liepas — J. Švedas, Tėviškės vaka- rai — J. Gaidelis, Grybai, so- lo dain. St. Liepas — J. Gai- delis, Namu — J. Strolija, Lietuviais esame mes gimę — S. Šimkus ir bisams; Bal- tos gėlės pakartota ir Pjaun broliukai lankoj šieną — J. Gaidelis.

Kaip matome programa il- ga ir lig išžesta, bet publikos buvo maloniai klausoma. Jei būtų ilgiau, dainavę, su ma- lonumu publika būtų klau- susi, nes juo toliau, tuo įdo- miau darėsi. Choras išlavin- tas, susidainavęs ir sudaro kompaktišką vieneta. Tai nuopelnas p. dirigento kom- pozitoriaus J. Gaidelio, ku- ris moka visus sucementuo- ti neš visų choristų laikyse- na ir sekimas dirigento mostų puikiai buvo pastebia- ma ir puikiai derinosi.

Suzana Griškaitė Philadel- phijos operos solistė, Ame- rikoje gimusi ir išaugsi, tu- ri stiprų dramatinį soprana. Ji pasirinktas dainas išpildė su išjautimu ir pergyveni- mu. Nors čia gimusi ir au- gusi, bet lietuviškai gražiai ir maloniai taria ir tas dai- noje atsiliepė labai darniai. Už tai iš publikos susilaukė didelės padėkos ir prašymo pakartoti ar naujų dainų pa- dainuoti. Ji ir gavo did. rau- donų rožių buketą.

Stasys Liepas, Vilniaus ope- ros solistas, dainavo su pa- kilusiu ūpu ir tą nuotaiką užkrešdavo net pačią publi- ką. Jo baritonas skambėjo švelniai, lygiai ir lengvai. Ir jei gerb. solistas būtų daina- vęs dar daugiau, publika bū- tų klaususi su didžiausiu malonumu. Jis irgi į apdova- notas baltomis rožėmis.

Solistams S. Griškaitėi ir St. Liepas akomponavo kompozitorius J. Gaidelis. Jis jungėsi su solistais kar- tu ir sudarė vienumą, kas buvo aiškiai pastebimas.

Bostono lietuvių vyrų cho- ro nariams, jo dirigentui kompozitoriui Juliiui Gaide- liui ir valdybai: pirm. Lion- ginui Izbičkui, vice pirm. J. Grinkevičiui, sekret. P. Pauliukoniui, Kasin. A. Ma- tulaičiui ir nariams; E. Klei- niui, A. Valkavičiui ir B. Veitai tenka iš visuomenės nuoširdžiausi padėka už au- kavimasis ir atlikimą didelio kultūrinio darbo, garsinant Lietuvos vardą. Jei ne jų pa- sirišimas ir aukojimasis kas galėtų užpildyti tą spragą? Kai tas pats choras 1955. II. 20 d. pasirodė Worcester- yje Televizijos programoje lietuvių su dideliu atsidėji- mu sekė ir klausėsi ir nevie- nam išspaudė akyse ašarą. Net ir svetimtaučiai žiūrėjo ir stebėjosi, kad lietuvių tu- ri tokių didelius turtus. Valio Bostono lietuvių vyrų chorui!

L. Žvirkalnis

LIETUVIAI ! PRISIMINKITE ! NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

PAMATYKITE

FILMININKO JUOZO JANUSKEVICIAUS

ISTORINĖ LIETUVOS FILMA

GAMINTA 1939 IR KITAIS METAIS LIETUVOJE Bus Rodoma

SEKMADIENĮ BALANDŽIO - APRIL 3 d., 1955 m.

Lietuvių Klubo Salėje - 12 Vernon Street

WORCESTER MASSACHUSETTS

PRADŽIA 2:30 VAL. PO PIETŲ

IŽANGA TIK \$1.00

VAIKAMS 35c

FILMA VISA SKIRTINGA NUO KITŲ METŲ. NAUJAI ATVYKUSIŲ LIETUVIŲ - TRETIŲ NIŲ, DAR NEMATYTA.

PAMATYKITE Istorinius Lietuvos Nepriklausomybės laikų vaizdus: — vėliavų nu- leidimo apeigas Vytauto Muzėjaus darze ir pagerbimą kareivių "žuvusiems už Lie- tuvos laisvę" grojant karo invalidų orkestrui, Lietuvos Tarptautinį Olimpijadą, Lietuvos Nepriklausomybės Vasario 16-tos minėjimą Kaune, Lietuvos Kariuomenę, Šiaulių ir Skautų šventes, Tautiškus šokius ir visą eilę kitų gražių vaizdų, kai tai: Ūkininkus, kaip mergaitės mokinas amatų mokykloje, Nemuno kurortą, linksmą kaimo Gegužinę ir t.t.

PRISIMINKITE NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ. Pergyvenkite nors kelias volandas savo gyvenimo vėl Lietuvoje, pamatykite Lietuvą ir visą jos gražumą naturalėse spalvose ir išgirskite skambant gražias lietuviškas dainas. VISI LIETUVIAI NUOŠIRDŽIAI KVIEQIAMI PRISIMINTI NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ, PAMATYTI ISTORINĖ LIETUVOS FILMĄ.

KVIECIA RENGĖJAI - AMERIKOS LIETUVIS - JUOZAS JANUSKEVICIUS

IDEAL PHARMACY

VAISTINYCIOS TEL. 3-4840 — RES. 7-1725

V. G. SKRINSKA, B. S. reg. pharm.

29-31 KELLY SQ

Worcester, Mass.

Jei jums reikia vaistų, kreipkitės pas registruotą vaistininką, savininką VY- TAUTĄ SKRINSKĄ. Jis išpildo medi- kališkus daktarų receptus ir patarnauja visokiais sveikatos reikalais.

Taipgi, vaistai yra pasiūniami per paštą ir į kitus miestus. Be to, užlaiko geriausios rūšies kosmetikos, skutimosi reikmenų, knygų, laikraščių, filmų, sal- dainių, šaltkošės, riešutų, cigarų, ir skanių gėrimų.

Be to, mūsų voistinėj galima gauti:— 1) Pašto ženklų; 2) lietuviškų laikraš- čių; 3) galit užsimokėti gazo bilas ir 4) išpildom money orderius.—

LIETUVIS PAS LIETUVI !

VYTAUTAS SKRINSKA

Ideal Pharmacy Vaistinės Savininkas

— NOTARY PUBLIC —